

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy Zsilinszky-utca 1. sz. lélemelet (Arany Bika-bérház). Tel.: 41-13. (7 melléktilomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d n, 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. (Arany Bika-bérház) lélemelet, Tel.: 41-13 (7 melléktilomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Vallanak az árulók

Megkezdődött a nagy per tárgyalása. A nép árulói a nép bírósa előtt állanak, hogy számot adjanak aljas tetteikről és feleljenek értük. Két napja a budapesti Vasas-székház nagyterme felé irányul a világ figyelmé. A szabad világé, mert a per anyagából kitűnik, hogy az emberiség milyen veszedelmes ellen-segét tette ártalmatlanná a magyar népi demokrácia ébersége, s a világ másik, haladásellenes része is feszült figyelemmel kíséri a tárgyalásokat, amelyek során a vádlottak vallomása leplezi a nemzetközi reakció és az imperializmus kontószében ujjáledő fasizmus terveit, a nagy összeesküvést a világ békéje és a népek szabadsága ellen.

Mindjárt az első tárgyalási nap feltárta az összeesküvés messzeágadó szálait éppúgy, mint résztvevőinek, elsősorban a vádlott Rajk László hitvány egyéniségének alantas lelkiállását. A politikusként és lélekűként, a dolgozó népnek és vezetőinek egyaránt tanulságos Rajk teljes beismert vallomása, amely mindenben igazolta a vád iránt állításait és igazolja a dolgozó magyar nép megdöbbentését felháborodását is, ami a vádirat közzétételére nyomán elemi erővel visszhangzott ország-szerte.

Politikai szempontból azt bizonyítja Rajk vallomása, hogy a per taylori sem csak a kommunis-ták ügye, nem is a magyar népé, hanem világpolitikai jelentőségű. Mert Rajkék kapcsolataiból, terveiből kiderül, hogy összeesküvésük végső fokán a béke és a szabadság ellen irányult. Ahogy vannak szabadság-hűsők, úgy vannak szüleit el-lenségei is a szabadság ügyének. Rajk ezek közé tartozik. Ezért szövetkezett már 18 évvel ezelőtt a Horthy-rendszer munkás, és népiüző tömeggyilkosaival, ezért állt a nemzetközi munkás-mozgalom bomlasztói sorába, ezért talált utat később mind-azokhoz, akik a második világháború után összeesküvést szer-veztek a felszabadult népek bé-kés építő munkája, új demokra-tikus életformája ellen. Rajk be-szűg multjából, r gi fasiszta te-vekenységéből következett, hogy a felszabadulás után őt szemelte ki az amerikai imperializmus kémszervezete legfőbb magyaror-szági ügynökéül, majd a szoci-alizmus táborából dezertált Titó. Kikék ugyancsak benne látta leg-készségesebb eszközt népellenes terve megvalósítására.

Rajk, az ember, — nem is vol-na érdemes beszélni róla, ha nem sűrűsödne benne mindaz, amit az árulókról eddig hallot-tunk. Alig volt példa az árulások történetében, hogy valaki ilyen szívósan, és rendszeresen, ilyen hosszú lejáratra és aljas módon szöjőn terveket hazájával és népevel szemben. Több, mint másfél évtizeden át folytatta munkáját, melynek lényege be-szűgés, kémkedés, gyilkosságra és hazaárulásra való szervezke-

dés és mindez pénzért, hatalom-ért! Ahogy valomásában mon-dja Rajk: „teljesen elvtelen alap-on” dolgozott — mint a szüle-tett gonosztevők, akik magadért a gyilkosságért gyilkolnak s a rablás szeretetéből rabolnak.

Mi célja volt ennek az elvete-mült embernek? Elmondja val-lomásában, amikor így foglalja össze Titókkal együtt szöjt pol-itikai terveit: „oda kell hatni, hogy a felszabadulás után kelet-kezett népi demokratikus orszá-gok kormányzati rendszerét meg-buktassuk, szocialista fejlődés-üket megakadályozzuk, a demo-kratikus forradalmi erőket ré-szint elszáktuk a Szovjetunió-tól, részint pedig megtemmít-sük.” Vallomása más helyen kije-lenti, hogy „ha a terv sikerül, ezekben az országokban a kapi-talizmus uralmát állították vol-na vissza.” Talán ezen az uton kínálkozik a dolgozó magyar nép számára a legfőbb tanulság a Rajk-féle összeesküvés vissza-taszító bűnhalmazatából.

A magyar nép felszabadulása után a demokratikus népuralom utját, a tartós béke táborát, a Szovjetunió iránti hűség és barátság politikáját választotta. A ma-gyar nép megtörte a nagybíro-kosok és a nagytoke uralmát, sa-ját kezébe vette sorsa intézésé-vel együtt azokat a gazdasági eszközöket is, melyek eddig egyes kiváltságosok érdekeit szolgálták. A népé lett a föld, a gyár, a bány-a, a nép naponta megújuló áldozatos munkával tesz bizony-ságot arról, hogy a kezében össz-pontosuló gazdasági hatalom magasabb gazdasági rendet és nagyobb jólétet jelent, mint a gazdasági válságok sorozatán át bukdaesoló kapitalista rendszer. Rajkék mégis a kapitalista rend-szert akarták visszaállítani, hogy eleget tegyenek megbízóik utasi-tásának és kiéljék a maguk bü-nös hatalmi ösztöneit.

A kapitalizmus azonban nem az egyetlen iga lett volna, ame-lyet a magyar nép nyakára vet-nek ha tervük sikerül. Ennél is szégyenletesebb sorsot szántak Rajkék a magyar népnek: *Titó gyarmatává akarták tenni az or-szágot.* Függetlenségét áldozták volna fel hogy Titó országában bábmiszterek lehessenek. Köz-reműködtek volna abban, hogy az imperialista mohóságától el-vakult Titó jogot gyakorolhas-son a magyar honvédség, rend-őrség, tehát a belügyi és katonai vonal felett, ezenfelül a magyar külpolitikát teljes egészében al-rendelték volna Jugoszláviának.

Az eszközök, amelyekkel ter-veiket meg akarták valósítani mindenben méltók az összeeskü-vők egyéniségéhez. A nyugaton tartózkodó volt Horthy- és Szá-lasi-féle fasiszta katonai, rend-őrségi és csendőrségi egységeket akarták „bevetni” a dolgozó ma-gyar nép ellen s Rajk maga is elismerte, hogy ezek *„a legmess-zebbmenő fegyverkezést, mé-szárlást hajtották volna végre a demokratikus erőkkel szemben.”*

Kémek, árulók, orgyilkosok

a nép bírósága előtt

Magyarország gyarmatosításának, népünk burzsoa-diktatura alá kényszerítésének, vezetőink legyilkolásának pokoli tervéről vallott a hazaáruló Páffy és Brankov

A tárgyalás során az elnök kér-désére Rajk részletesen elmondot-ta, hogyan kapott Brankovon ke-resztül utasítást, hogy miniszér-riumban, közhivatalokban, üze-mekben, mindenhol igyekezzen nacionalista, sovinszta, szovjet-ellenes, angol-amerikai barát elemeiket elhelyezni. Meg is jegyezte, hogy erre a célra felhasználhatom Szónyi Tibort is, aki a Kommunista Párt vonalán ezt a politikát elősegítheti. Így tudtam meg azt, hogy Szónyi Ti-

bort is — aki az amerikaiaknak volt beszervezett embere és már mint ilyen került hazai Jugoszlá-vián át Magyarországra, az ame-rikelak részbeni feladatok ellátá-sára ugyancsak átadják a jugo-szláv vonalra. Azért mondom, hogy részbeni feladatok ellátá-sára mert az én tudomásom szerint Szónyinek a jugoszláv vonalról függetlenül az amerikaiakkal mind végig szoros közvetlen kapcsolata volt.

szecesskűvés szempontjából Rajk ebben látja: Kihúzó a rendőrsé- get a népi demokratikus politika befolyása alól, ezenfelül a Kommu-nista Párt ellenőrzése alól, má-rszent pedig mint belügyminis-ter pártellenőrzés nélkül, jelöltimú urává és vezetőjévé, válhatok a rendőrségi szervezetnek, tölem ré-ve függővé az egész alakulatot és mint ilyen, alkalmas lesz majd egy kommunista ellenes megmoz-dulásnál és teljesen megbíható egységes fegyveres alakulat. Ezt kellett volna rendőrségi mintára, később a honvédségnél végrehaj-tani. Ezt tudom előadni a jugo-szlávokkal való kapcsolatokról 1947 év végéig. Illetőleg még egy dolgot fel kell említenem, aminek ugyancsak van jelentősége és amit a felsorolásnál kifejeztem.

— 1947 év végén került napi-rendre Jugoszlávia és Magyaror-szág között a barátsági szerződés megkötése. Ezzel kapcsolatban Rankovics megígérte, használjam ki az alkalmat Tito népszerűsít-tésére, mert Tito népszerűsítése önmagában véve is Tito szemé-lyén keresztül Tito politikájának a népszerűsítését, vonzó erejének a megnövekedését jelenti. Az is üzene, hogy Tito fogadtatása Ma-gyarországon hivatalból is, mint belügyminiszterre, reám tartozik, evégből olyan fogadtatásról gon-doskodjam, amely csak a legma-gyobb vezérnek jár ki.

Barankovics és Pfeiffer támogatására kap utasítást az áruló Rajk

— Ami a rendőrségi részt ille-ti, ott nem kellett utasítás, adom senkinek, mert én, mint belügy-miniszter magam hajlatam végre, Rankovics üzenetéhez tarto-zott az is — és ez talán időbeli-leg még hamarabb történt, mint a Szónyinek szöjt üzenet — az 1947 választásokon igyekeztek erősíte-ni a Barankovics pártján és Pfeif-fer pártján a választási propa-gandáját, Rankovicsnak egy má-sik üzenete ebből az időből az volt, — s ez szorosban kapcsolódik ehhez a választási üzenethez — hunyjak szemet a felett és a párt vezetőségében, a Kommunista Párt vezetőségén belül, min a tit-kárságnak a tagja, igyekeztem odabátni, hogy a jobbdali szoci-aldemokratáknak a választások al-tól kifejtett rendkívül erős népi demokrácia ellenes, szovjetel-lenes angolszász barát politikáját megtűnjük. Ő az üzenete ugyan-csak az előző politikai érveléssel, hogy én hassak oda a pártvezet-őségén belül, hogy a jobbdali szoci-aldemokratáknak semlegesít-tésük végei különböző pozíciókat engedjünk át, legfeljebb érveljek azzal, hogy ámenetileg ezt az en-gedményt megteszük és később visszafordítjuk. Ezen az alapon, — szöjt az üzenet — kiűnő lehe-tőségem kirájkozott arra, hogy az állami élet különböző területén, de különösképpen a rendőrség kar hatalmi alakulatánál, az állam-védelmi szerveknél, így az állam-védelmi osztálynál, valamint a gazdasági rendőrségnél, a kato-napolitikai osztálynál, valamint a

honvédségnél vezető állásokba jobbdali szociáldemokratákat ültessenek be. Rankovics már meg is indokolta, hogy miért javasol-ják ő ezt Rankovon keresztül. Ő azt mondta, hogy a jobbdali szociáldemokratákkal minden esé-tre van egy közös bázis, az, hogy az Egyesült Államokra és Angli-ára orientálódnak, szovjetellenesek, és éppen ezért, ha ők vannak benn a hadseregben, a rendőrsé- gen, a fegyveres alakulatnál, az államapparátus különböző terüle-tén, ez megfelel a mi politikai cél-lunknak is, szaz a népi demokra-cia szovjetellenes célkitűzéseinek is.

Rajk ezután a rendőrségi párt-szervezetek felosztásával beis-merte, hogy ez is jugoszláv köve-telés volt. Ennek hasznát az ösz-

Egy fogadtatás kulisszatitkai

A részletek megbeszélésére, hogy a Tito személye körüli pro-paganda a legszélesebb mérete-ket öltse és sikerüljön, Rankovics belügyminiszter leküldte pár nap-pal a kormányküldöttség érkezé-se előtt Willicset, aki tudomá-sunk szerint a jugoszláv UDB ve-zetője, vagy legalább is egyik ve-zető tisztviselője volt. Milicse-el együtt egy egész kis küllönt-mény érkezett, amelynek min-den egyes tagja egy-egy területen külön feladatkört kapott. Milics Brankovval együtt keresett fel engem a lakásomon. Előadták azt hogy ámbár Titonak sok ellensége van, de ámbár Magyarország pol-itikailag már annyira megszillár-

dult demokratikus rendszer, hogy különösebb óvintézkedéseket Tito személyének biztonságára nem kell tenni, mégis ezt az alkalmat ki kell használni egy túmérté-zett biztonsági intézkedésre, hogy ezen keresztül Tito vezet-i egyénisége kihargulyozható nyer-jen. Olyan dolgokat javasoltak, hogy azon az útvonalon, ahol Ti-to elszállásolási helyére megy, vagy ahol tartózkodik, vagy ahol tartózkodása alatt a különböző hivatalos céndök ellátása véget-meg kell, hogy forduljon, az ösz-szes utcára néző lakásokból min-denki lakottassanak ki. A magyar kormány beavatkozott a dolgba és a túljóti intézkedések megéti-

Cinikusan tette hozzá Rajk, hogy ezzel számolt, mert „politi-kus” és a *mészárlást tartja a poli-tika ábecéjének.* Eszközök kö-zött szerepelt az orgyilkosság, a dolgozó magyar nép vezetői el-len, továbbá a terrorcselekmé-nyek mindazokkal szemben, akik terveik megvalósításában utjuk-ban állottak volna.

A nagy összeesküvés meghiu-sult. A tervek, melyeknek esze-telenségénél csak bűnös voltuk nagyobb, kudarcha fulladtak.

A népi demokrácia leplezte eddigi legelszántabb és legve-szedelmesebb ellenségét és a nép bírai törvényt ülnek azok felett, akik el akarták veszíteni a nepet. A tárgyalás folyik és a ma-

ga dokumentum a magyar nép és a történelem számára: foko-zott éberséggel, a demokratikus erők még szorosabb összefogásá-val; a hatalmas Szovjetunió ve-zetése alatt kell küzdeni a pusztulásra feltartóztatására semmít-ól vissza nem riadó kapitalista imperializmus ellen.

lét nélem, mint belügyminiszter-
nél egyszerden megírtotta, Tito
érkezését kapcsolatban külön
feladatot kaptam arra, hogy egy
valóságos örömmünnepe rendez-

„Belügyminiszteri működésem alatt kémtevékenységet fejtettem ki!”

— Legelső sorban az kell fele-
mítenem, hogy belügyminiszteri
működésem alatt kémtevékenység
fejtettem ki. Egyrészt az ame-
rikai hírszerző szervek részére,
később, amikor az amerikai hí-
rszerző szervek átadták Jugo-
szlávának, csak Jugoszlávia szá-
mára kémkedtem. Kémtevékeny-
ségemmel rokonjellegű a kémek
elhelyezése is. Itt szokra a sze-
mélyekre gondolok, akiket már
feni említettem, Cseresnyés Sán-
dorra, a jugoszláv hírszerzés ügy-
nokára, Szász Bélára, az Intelli-
gence Service ügynökére, Major
Frigyusra stb. Arra határozottan
emlékeztem, hogy közülük egyet,
vagy kettőt már Rankovics Tito
által megújított, illetőleg felújí-
tot Himmler-utasítás alapján ne-
veztem ki. Jobbára Tito miniszter-
elnöktől Rankovics utján 1947
nyarán Abbáziában kapott utasítá-
sok alapján helyeztem el, vagy
helyeztettem el a rendőrségnél,
honvédségnél, az államapparátus
különböző területein, sőt a Kom-
munisták Párt apparátusában is
különböző embereket. Ugyanakkor
a belügyminisztériumi tevékeny-
ségem kategóriájába tartozik az
is, hogy nemcsak beszerveztem em-
bereket, igyekeztem elhelyezni,
hiszen olyanokat is, akik előttem
is ismeretek voltak, mint troc-
kisták, nacionalisták, sovinszülők,
szovjetellenesek, kommunisael-
lenesek stb. olyan embereket is
megfellemlézték tartottam, akiknél
talán ezek a vonások nem is vol-
tak teljes egészében felismerhe-
tők de tudtam, hogy egész sze-
mélyemhez tűzőn-vizen keresztül
ragaszkodnak. Ilyen volt pl. Sz-
benyi Endre. Én vittem be a mi-
niszteriumba Oszkó Gyula rendő-
vezetőt, az államvédelmi osztály-
ra saját befolyásomnak növelésé-
re, én igyekeztem elhelyezni Kál-
csics Ráth, Kovács, Beck ezrede-
ket, ezredeseket, illetve száza-
dosokat, nem rajtam múltott, hogy
nem sikerült őket ott meggyőke-
reztetnem. Az államvédelmi osz-

zánk Budapestén felfüggesztés-
stb. Meg kell mondanom, hogy bi-
zonyos mértékig, így az üzeneten
keresztül kapott feladatok végre-
hajítása és korábban az amerikai-
aktól kapott feladatok végrehajítá-
sa összefolyt.

ály vezető tisztjei lelepleztek és
eltávolították őket. Eleget írtam
annak is, hogy Magyarországról
különböző jobboldali vezető poli-
tikusok kiszökhessenek, miután le-
leplezték őket. Így Varga Béla,
Peyer Károly, Szélig, Sulyok, Peif-
fer, ezek mind az én belügymi-
niszterségem alatt hagyták el az
országot, erre én nem kaptam
Rankovics utasítását. Belügymi-
niszteri tevékenységem közé tar-
tozik 1947. novemberében Ranko-
vics üzenete alapján defacó a
pártszervezetek feloszlása, vala-
mint az is, hogy én a különböző
fársadalmi egyesületekben igye-
keztem nagy személyi befolyásra
szert tenni. Valamennyi belügyi mi-
niszteri tevékenységem közül a leg-
súlyosabb és egyben önmagá-
ban legfontosabbnak természet-
esen az összekövésben való részt-
vételt tartom, annak a kom-
munisaelenes összekövési szer-
vezkedésnek a vezetését, amelyet
magam állítottam, amelyet Ranko-
vics Kelebián jelölt ki előttem fel-
adatul Tito nevében.

Az előnk felmutatott egy iratot:
Nézzé meg ezt. Az ön szignója?

Rajk: Igen, az enyém.

Elnök: Igen. Tehát ön írta alá?
Ön szignója a Gayer Imre inter-
nálásának megszüntetésére vonat-
kozó okirato?

Rajk: Igen.

Elnök: Magyarországot illetően
Ön kapta ezt a feladatot?

Rajk: Magyarországot illetően
én kaptam ezt a feladatot. Mag-
yarországot illetően Tito külön-
leges tervének és a megvalósítás-
különböző útján, különleges poli-
tikának minősítette. És ez nem-
csak Magyarországra vonatkozott,
vona-kozott valamennyi többi népi
demokratikus országra is.

Elnök: Nem voltak olyan kom-
munisták, akiket külön-
sen ellenségnek tartottak, akik-
nek irrealitása a legelsőrendű fel-
adatok képezték volna? Erről volt
szó?

„Feladatomból volt megdönteni Magyarországon a népi demokratikus rendszert”

Rajk: Igen. Szó volt arról, a
feladat az volt, Magyarországra
vonatközzé, hogy Magyarorszá-
gon meg kell dönteni a népi dem-
okratikus kormányzati rend-
szert természetesen a népi demok-
ratikus kormányzat tagjait le kell
tartóztatni, ezen felül...

Elnök: Kik voltak az elsőrendű
ellenfelek?

Rajk: Ezen belül a legveszedel-
mesebbeket, — ahogy Rankovics
mondta — a végső esetben lik-
vidálni is kell. (A tárgyaláson
moraj fut végig).

Elnök: Kik voltak ezek személy-
szerint?

Rajk: Személy szerint minde-
ket Rákosi, Gerő, Farkas
ra gondolok.

Elnök: Csak gondolt, vagy ki-
fejezetten mondta?

Rajk: Kifejezetten feleltem
ezeket.

Elnök: Szóval feleltem eze-
ket a neveket?

Rajk: És megmondta azt,
hogy ennek az egész magyaror-
szági program végrehajtásának
felelőse engem fognak tenni.
(Ujabb moraj). Ezzel kapcsolat-
ban mindjárt közölte velem Ti-
tok Magyarországra vonatkozó
helyeztetését, az erőket,
amire építeni lehet.

Elnök: Nem mondta, hogy ho-
gyan fognak tovább kapcsolatba
maradni?

Rajk: A kelebiai találkozó az-
al fejeződött be, hogy Rankovics
egyrészt további utasításokat he-
lyezett kiállításba, másrészt pedig
külön felhívta a figyelmemet arra,
hogy egy szovjetellenes nacio-
nalista propaganda kifejtésében
ne érezzem magamat elszigetelt-
nek. Ezzel kapcsolatban feleltem
le, hogy az Egyesült Államok
részéről élethelétetért Marschall-
tervnek többek közt lesz egy
olyan kihajítása is az Egyesült
Államok gazdasági politikájában
amely a népi demokratikus orszá-
gok gazdasági helyzetét van hi-
vatva megnehezíteni azért, hogy
gazdasági nehézségek keltésével
meggyorsítsák gazdasági érdek-
közösségi alapon is ezeknek az ál-
lamoknak egy frontba való tömö-
rítését.

Elnök: Mi volt a másik sz-
mpont?

Rajk: Nyilvánvalóan számítás-
ba kell venni az Egyesült Álla-
mok, általában az angol szászok
részéről egyre inkább foltozó
háborús provokációs politikát.

Elnök: Tényleges jugoszláv
fegyveres segítséget ígért?

Terv szovjetellenes blokk létesítésére

Rajk: Tényleges fegyveres se-
gítségét. Igen. Többek között na-
gyon aláhúzza Rankovics azt,
hogy a jobboldali szocialisták ré-
széről, az angol jobboldali mun-
káspárt részéről az Egyesült Ál-
lamok egész Marschall-tervét és
háborús provokációs politikáját
alátámasztó rendkívül erős propa-
ganda fog megindulni a népi de-
mokratikus országok ellen. Erre

azért helyeztettem igen nagy súly-
t, mert Tito terve szerint az leti
volna az egyik igen nagy lehetőség
a munkásosztály sorsát sikeresen
megbontani, a munkásosztályt is
elszűkíteni a Szovjetuniónól és Ti-
to politikája felé közelíteni.

Elnök: A kelebiai találkozások
után amerikai hivatalos tényező-
vel beszélt ön erről a dologról?

A Tito-banda az amerikai imperialista tervek eszköze

Rajk (vontatottan): Amerikai
hivatalos tényezővel beszéltem.
Igen. Ez 1948. tavaszán történt.
Chapin, az Egyesült Államok
budapesti követével beszéltem er-
ről. Ismertem előtte, hogy Ran-
kovics ilyen és ilyen megbeszél-
léseim voltak, sőt, hogy Ranko-
vics azt is hangsúlyozta, hogy ha
a cselekvés ideje elérkezik, az
Egyesült Államok igyekezik vala-
mit időzíteni a Szovjetuniónó je-
lésére, hogy a Szovjetuniónó ne tud-
jon Magyarországon a hatalom át-
vételéül beavatkozni. Chapin azt
mondta: Tudomás van arról a
tervről és az Egyesült Államok
Jugoszlávia politikájának végre-
hajítása terén nem fog akadályo-
kat gördíteni. Ez mindenesetre ké-
zenfekvővé tette, hogy Tito az ő
kidolgozott tervét az amerikaiak-
nak bemutassa, azok jóváhagy-
ták, vagy éppen közösen dolgoz-
ták ki és Tito és kormánya egy-
szerűen csak annak végrehajója.

Elnök: Beszéljen arról, hogy az
utasításokat, amelyeket ön Ranko-
vics Kelebián kapott, mennyi-

ben és hogyan hajtotta végre, a
kelebiai tanácskozás következően.

Rajk: Válaszban rámutattam ar-
ra, hogy a tervből igen sokat
nem tudott végrehajtani.

Elnök: De valami pozitív tény-
kedést mégis fejtett ki a közös
célkitűzések érdekében?

Rajk: A Rankovicsai való be-
szélgetés után Pálffyval vettem
fel a kapcsolatot, aki éppen akkor
ért vissza Rómából, ahol szinte
párhuzamosan...

Elnök: Ezt majd elmondja ő.
Tehát ön elismeri, hogy Pálffy-
val felvette azonos vonalon, azo-
nos szándékkal az érintkezést.

Rajk: Igen. Én utasítást adtam
Pálffynak, hasonló utasítást ad-
tam Szönyinek.

Elnök: Azután? Adatszolgála-
tó tevékenységet folytatott?

Rajk: Az adatszolgáltató tevé-
kenységemet mindvégig folytát-
tam.

Elnök: Mindvégig folytatta. —
Egy jelentős mozzanatról be is
számolt ugye, a kominform hatá-
rozatát előre elárulva?

A szovjet barátság álarcában a Szovjetuniónó ellen

Rajk: Előre elárultam. Szönyi
konkrét utasításokat kapott, fo-
kozni a szovjetellenes nacionalis-
ta propagandát és a reakciós erők
szervezését. De mindezt már emlí-
tettem politikai körülmények alakul-
tás, keresztül húzza. Konkrét te-
vékenységem. Az utasítás értel-
mében akkor beszéltem Korondy-
val, hogy ő a kormány eszeleges
letartóztatására kell, hogy már
gondoljon egy külön rendőrségi
különítmény létrehozásá-
val. A Tájékoztató Iroda hatá-
rozata után kerestem fel Brankov
és közöltem velem, hogy Rankovics
feltétlenül járalkozni akar velem
az új helyzet megvitatására és a
feladatok megbeszélésére. Ezt a
találkozást Rankovicsai Mrzovic
hozza létre október első nap-
jaiban és hozzá úgy, hogy Mrzovic
a saját autóján vitt el Pakson
túlra, Klein Anál választókerüle-
tébe, Birtó pusztára, ahol Ranko-
vics már vár engem. Később tud-
tam meg, hogy Rankovicsnak il-
legális Magyarországra való utazá-
sát Pálffy, mint a határvadász
egységek parancsnoka készítette
elő. Rankovics a körülményben
kezdte beszédét: A Tájékoztató
Iroda határozata semmit sem vál-
toztat azon a végcélon, amelyet
már velem Kelebián közölt, vagy-
is a népi demokratikus kormány-
zat megdöntésével polgári de-
mokratikus létrehozása, a lamszö-
vevények alakítása jugoszláv köz-
ponttal, az Egyesült Államokra já-
maszkodva a Szovjetuniónó ellen.
Változik azonban a körülmények
kel együtt a módszerek, ahogyan
ezt végre kell hajtani. Egy bizo-
nyos átmeneti időre van szükség,
amíg nyílni lehet felépíteni a Szov-
jetuniónóval szemben, mert az ő sa-
ját meglepe ásurra is a jugoszláv
dolgozók néptömegekben pár esz-
tendő Tito propaganda után is
sokkal mélyebben él a szovjetbará-
tság, úgy hogy ahhoz, hogy a
Szovjetuniónó ellen tudják fordítani
a jugoszláv néptömegeket, külön
programot kellett kidolgozni.
Ennek az átdolgozási tervnek a
lényege az, hogy legelőször csak
barátság figyelmeztet arra a tevé-

Iroda határozatát, hogy a saját
tömegeik felé úgy mutassák,
mint hogyha a Szovjetuniónóval va-
lami félreértést akarának csak
tisztázni. A baráti kritikával egy-
idejűleg még a Szovjetuniónó dícsé-
retét is fejték hangoztatni, ké-
sőbb a baráti kritika hangját
megváltoztatták és rágalomnak
kezdik minősíteni a Tájékoztató-
si Iroda határozatát egy későbbi
szakaszban a Szovjetuniónó rész-
kifejtésé, hogy rosszulindul-
túan Jugoszlávia népeit megkar-
ja akadályozni a szocializmus fej-
lődésében és a Szovjetuniónó mester-
ségesen propagált magatartásával
teszi indokoltá azt, hogy Tito,
aki a szocializmus, akarja építe-
ni, az Egyesült Államok felé for-
dul különböző gazdasági segítség-
ért. Ezt követné ennek az áthun-
gosi politikának utolsó fázisa,
amely arra mutat rá, hogy míg
a Szovjetuniónó Jugoszláviának a
szocialista fejlődését akadályozza,
az Egyesült Államok ezt elősegíti,
és azzal Jugoszlávia népeit sike-
rűne a Szovjetuniónó ellen fordít-
ni. Minden eszközt, amit csak fel-
lehet használni a cél érdekében,
gyorsan harcba kell venni, mielőtt
még az egyes népi demokratikus
ban további megszűnésükhöz kö-
vetkezhetné. Eppen ezért ő azt
javasolja, hogy a kifejtett propa-
ganda mellett határozott irányt
vegyünk nemcsak a hadseregben,
és a rendőrségnél megkapuló ellen-
sége elemekre is, de a hadsereg
közélekvő elbocsájtott régi fa-
siszta, horthyista elemekre is. —
Ezen az alapon hívta fel figyel-
memet, hogy a kuláksággal kap-
csolatban fejtsek ki a kulák elem-
ek meggyorsítását, ömörítésére
nagyobb aktivitást, mint eddig.
Rankovics aláhúzza: Titonak leg-
határozottabb álláspontja, hogy a
Tájékoztatósi Iroda határozata
utalón sima uton, békés úton
való átvételéről, hanem erőszak-
osan. Fegyveres állumpuccsal kell
a népi demokratikus kormányzati
rendszert megdönteni. Ezzel kap-
csolatban hangsúlyozta ki, hogy
fordítsák figyelmét arra a tevé-

kenységre, amelyet ennek az es-
ménynek előkészítésére a nyugati
nagyhatalmak is megtesznek.
Döntően aláhúzza Rankovics azt,
hogy 1948. októberében Mind-
szenty minden eddiginél sokkal
élesebb leplezetlenebb politikai tá-
madást vezet a kormány ellen.
Rankovics megmondta, hogy ez
nem Mindszentynek, a saját feje
és meggyőződése alapján törté-
nik. A népi demokratikus orszá-
gekben a további demokratikus
szocialista fejlődés megakadályo-
zására a Vatikán minden erejét is
harcba kell vinni. Azt is monda-
ta Rankovics, hogy az iskolák ál-
lamosítása körül Mindszenty ki-
udott válság: Pócspestrin egy kis
paraszti zendülés: a kormány in-
tézkedéseivel szemben. Mindszenty
most különböző nagyhatalmak
sugallatára, a Vatikán sug-
gallatára olyan mindenre elszá-
ndított politikát fog folytatni, hogy
nuár végére, februárban 1949-
ben eddig terjednek az esemé-
nyek, hogy még egy Pócspestrin-
gyen, hanem minden vármegyé-
ben és városban járásban, falva-
ban hasonló zendülések robbanj-
nak ki a demokratikus központi
kormányzattal szemben. Ezt
mondta Rankovics azt, hogy
Tito csak tehát a végül elérésé-
dekében nem csak egy zserálás
áthangolási politikája van, hanem
Tito az Egyesült Államok, Anglia,
általában a nyugati nagyhatalmak
és a Vatikán között meg van az
összehangolt politika is, a népi de-
mokratikus országok demokrá-
cia kormányzati hatalmának a
megdöntésére.

Tito terve a magyar vezetők meggyilkolására

— Emellett — mondta Ran-
kovics — minden este Tito
üzene alapján aláhúzza hogy
a kormányhatalom megdöntésé-
sénél a legdöntőbb a fegyveres
erő. És itt számolják mindenké-
lőt azzal, hogy először a kele-
biai tervből, Tito kéri arra, hogy
számototó jugoszláv egységeket
bocsásson már azonnal az indu-
lásnál a kormányhatalom megdön-
tésére a rendelkezésekre. Ki fog-
nak válogatni megfelelő embere-
ket és az egységeket a magyar-
jugoszláv határokon fogják elhe-
lyezni. Hogy ezeknek a felhasználá-
sára Magyarországon ne legyen
feltűnő, igyekeznek jugoszláv
magyarokból megalakítani ezeket
az egységeket és magyar honvé-
dségi egyenruhában fogják majd a
határon áthalanni. Kérem felhív-
ta a figyelmét arra, hogy Tito
felkérte ragaszkodik ahhoz,
hogy a puccs idejében, a puccsal
egyidőben őrizetbe kell venni a
magyar kormányt és annak há-
rom tagját: Rákosit, Gerőt, Par-
kast, fizikailag mindjárt az első
akciónál meg is kell semmisíteni,
magyarul szólva le kell gyilkolni
őket. Ezzel kapcsolatban Ranko-
vics azt mondta, hogy persze a
brutális külső körülmények, lehet
majd olyan magyarokat adni,
hogy az egyik bucsút, a másik
belegység, a harmadik öngyilkos-
sággal pusztult el, vagy pedig
szükség kísérlete miatt voltak
kénytelenek velük végezni, mert
mint ahogy mondtam, ő nekik lé-
tűnő tapasztalatokat vannak, ho-
gyan kell embereket leszámolni,
ezekről a tapasztalatokról beszé-
lhetnének a Tájékoztatósi Iroda
határozatának letartóztatott, vagy
származási hívei is.

Elnök: Valamit kihagyott ke-
rem. Más fegyveres segítséget
nem ajánlott?

Rajk: Erre ki akartam térni.
Emellett a fegyveres erő mellett
más fegyveres erőt is számítás-

Minden este 7 és 9 órakor közvetíti a Kossuth-rádió a Rajk-banda bűnyüének tárgyalását.

ha veti Tito miniszterelnök az ő terve kidolgozásának éspediglen nyugaton, angol-amerikai zónában tartható volt horvátya, Szalasi katonai, rendőrségi és csendőrségi fasiszta egységeket.

Kegyvetlenség, inészárlás...

Rajk: Mindenestre a legmészebbmöggyel kegyvetlenségét, mészárlást azokkal a demokratikus erőkkel szemben, amelyek őket az országából kiszorították, a kaptja-izmust fokozatosan likvidálták, a bankokat felszabtották, az üzemetek bankokat államosították és így tovább. Hogy ezek az erők bármikor áldobhatók legyenek, Tito terve az volt, hogy Magyarország ellen az a vádat terjessze el a jugoszláv népiöregék között, hogy Magyarország támadó szándékkal lép fel Jugoszlávia ellen, hogy Jugoszláviát a magyartakta területet visszahódítja, tehát rövid-

den: a revizionizmus vádjával akartak Magyarországot ellen manővrozni. Így történt volna idejében a jugoszláv csapatok elhelyezése a határ mentén áldobásra készenlélt állapotba helyezve őket. Meg kell mondanom, hogy Titónak ez a terve teljes egészében meg is valósult, azokat keresztül vitték 1948. végéig kezdődőleg valóban a jugoszláv kormány hivatalos bejelentések formájában is felvetette Magyarországot ellen a revizionizmus vádját. A jugoszláv részről provokált határinidensek is kb. ugyanabban az időben elkezdődtek, sőt nem egy esetben a békés magyar határhoz közel brutális legyilkolásával fejeződtek be és mindezt úgy állították be, mintha magyar részről vette volna kezdetét a határinidensek. A határinidensek nem átmeneti jellegűek voltak. Egészen őrizetbevételek napjái kb. 1948. végéig napirenden voltak sőt általában brutálisabb jellegűek voltak és sűrűsödtek.

Elnök: Milyen köveleéseket támasztott Rankovics Jugoszlávia részéről Magyarországgal szemben?

Tito gyarmattá akarta tenni Magyarországot

Rajk: Tito miniszterelnök és társai, Gyulász, Kardelj, Rankovics annyira biztosra vették, hogy így az ösz-nemzetközi reakcióerők és hatalmak összehangolt terv alapján — és a Vatikán beavatkozásával Mindszentny kereszül — sikerülni fog a kormány megbuktatását, hogy már konkrét követeléseket közöltek velem, hogy a hatalom átvétele után mire tartanak igényt, Tito miniszterelnök közölte velem, meghatározottabb kívánságát, hogy Pálffy legyen a honvédelmi miniszter, min az ő megbízható embere, valamint Rob Antal jugoszláv ügynök a belügyminiszter. Tito miniszterelnök természetesen a végéig szem előtt tartja, azaz egy állambirokrácia létrehozását, oly külpolitikát követel Magyarországot részéről és erre garanciát, amely mindenkor összhangban áll Jugoszlávia külpolitikájával, azaz külpolitikailag is alárendelt viszonyt a jugoszláv kormányhoz. (Moraj.) Végül mivel Jugoszlávia iparilag fejlettebb ország, kövele, hogy akár a magyar érdekek háttérbe szorításával is, a teljes magyar ipart elsősorban a jugoszláv állítás és gazdasági politikai megvalósításának kell alárendelni.

Rajk: Ennek biztosítékát személyesen láta, beennem, akit miniszterelnöknek akart, Pálffyban. Rob Antalban, valamint üzenté azt is Rankovicson keresztül hogy s mmi kifogása sincs az ellen, hogy ebben a kormányban helyet kapnak a nyugatra menekült Nagy Ferenc hívei és a nyugatra menekült szociáldemokraták közül néhányan.

Fegyveres puccs terve

Rajk: Nem mondtam, tekintettel arra, hogy Pálffy ezt megelőzőleg velem beszéltem, saját vonalán a jugoszlávoktól már megkapta Szönyi Tiborral olyan értelemben beszéltem, hogy öneki állami vonalon és káderpolitikai vonalon kell végrehajtani az erőknek ezt a mozgósítását. En be is avattam őt abba, hogy most már fegyveres puccs végrehajtásáról van szó. Azonban ezek az intézkedések, amiket én megvettem a végrehajtásnál, már olyan nehézségekbe ütköztek, hogy nem sok jött ki belőlük. Először is azt, akire Tito legjobban számított, Mindszentny a magyar kormány intézkedésére őrizelbe vették és ezzel az egész katolikus reakcióra épített reakcióerők mozgósítása csődöt mondott. Október végén tehát a találkozásunk után még három héttel Brankov Rankovics utasítására felkeresett engem és közölte velem, hogy nincsenek megelégedve a fejlődéssel Magyarországon. Rá két héttel Mrázovics keresett fel ugyancsak Rankovics utasítására, hogy az az támaszkodás terén nekem, hogy a

jobboldali reakcióerők tömörítésében nem haladunk kellően előre, holott Jugoszlávia a maga részéről már megtehetően előrehaladott állapotban van. A határ mentén a csapatok összehívásában Brankov Rankovics utasítására áprilisban már azt közölte velem, semmi szükség nincs arra, hogy pesszimista legyek, egyrészt a csapat összehívásának a magyar határon rendben mennek, — másrészt pedig a nyugaton tartózkodó Horváty-fasiszta katonai egységekkel kisbarnaki Farkas Ferenc személyében a kapcsolatot is megvan.

Elnök: Emellett őnt Állandóan időről időre sürgették?

Rajk: Igen, engem sürgették.

Elnök: Ennek a sürgetésnek eredményeképpen történt talán az, hogy önél bizonyos adatok vannak erre — Szönyivel beszélt volna egy bizonyos 1949. nyarán tartandó értekezletről? Tud erről?

Rajk: Igen. Ennek a sürgetésnek és a Szönyivel való beszélgetésnek causális összefüggése van. Ők engem nagyon nyomtak nekem mindenesetre valaki-

DEBRECEN 1949. IX. 18.

valami produkálom és Ámbár Mrázovicsok már novemberben kifejeztem, hogy egy ilyen puccs végrehajtására gondolni esz-

Albánia gyarmatosításának és Görögország elszigetelésének terve

Tito intervenció támogatásával kapcsolatban meg kell még jegyezniem azt, amit Brankov és Mrázovics is közöl velem Rankovics utasítására Tito üzenetét, éspedig azt, hogy ők nemcsak Magyarországot intervenció fegyveres támogatására gondoltak, hanem igyekeznek ugyanakkor a Magyarországot körülvevő szomszédos népi demokráciák részéről is megfelelő kedvező körülményeket teremteni egy ilyen akció végrehajtására Magyarországon. Az egész blokkpolitikára már Pakson megjegyezte nekem Rankovics, hogy olyan kis országgal, mint Albánia, egy-kettőre el fognak bánni, nemcsak gyarmatosítani fogják, hanem mint önálló orszá-

telen dolog, hogy valamit mutassak, jelentek Brankovon keresztül, hogy Szönyi révén terveket a nyár végére egy konferenciát, amelyen megárgyaljuk a dologot.

got megszüntetik és bekebelezik Jugoszláviába. Igen döntő Titónak Görögországgal kapcsolatos „segélynyújtási” terve. Amikor én Pakson beszéltem Rankovicsal, akkor ő már hangsúlyozta azt, hogy Görögország felé már nincs értelme takargatni az ő politikájukat, érdekeik, hogy ott az Egyesült Államok velek, tehát Titóval való egyetértésben minél hamarabb megszilárdítsa a maga bázisát. Éppen ezért Jugoszlávia bizonyos megszűrésével ugyan, de egyre nyitabban irány, fog venni a demokratikus szabad Görögország elszigetelésére. Ezután Brankov szilveszter átállításával kapcsolatban tett fel még kérdéseket, Jankó tanácselnök Rajának.

„A speciális feladatok”

Elnök: Az Öcnel folytatott beszélgetésben egy alkalommal Brankov Önt valami speciális feladatra kérte, hogy igyekezzék vele szemben a bizalmatlanságot eloszlatni, mert bizonyos jelentős tényezők részéről bizalmatlanságot érez. Erről beszéljen röviden!

Rajk: Két speciális feladatra kért. Az egyik az volt, hogy ő úgy érezte, hogy Rákosi, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, Farkas főtitkárhelyettes és Péter Gábor, az ÁVH vezetője részéről nem teljes a bizalom velem szemben. Ezt ő arra alapozta, hogy valamit terve dolgozott ki és úgy vette észre, hogy csak látszólag tették magukévá, de bizalmatlannul viselkedtek velem szemben és kérte, hogy én, mint a Magyar Dolgozók Pártja titkárságának tagja, hassak oda, hogy a bizalom velem szemben megszilárduljon, illetve teljes legyen. En megmondtam neki, nincs értelme,

hogy erre vállalkozzam, mert tudom hogy ilyen bizalmatlanság velem szemben fennforog.

Elnök: A másik speciális feladat?

Rajk: A másik speciális feladat az volt, hogy 1949 februárjában vagy e körül ő kérte engem arra, mint külügyminisztert, hogy külügyi fútarpostát és diplomáciai autót időnként bocsássak a rendelkezésére, hogy veszély nélkül ártathassa a kapcsolatot Rankovicsal, illetőleg, hogy a különböző jugoszláv kémek speciális megbízatással, ellenőrzés nélkül jöjjenek Magyarországra.

Elnök: Teljesítette ezt Ön?

Rajk: En az előbbi meggondolások miatt nem teljesítettem. Az elnök még egy kérdést intéz Rajkhoz: Hogy hívták apját és nagyapját? Kiderül, hogy nagyapja neve Reich, szász származású és a vádlott törvényellenesen használja a Rajk nevet.

„Arra törekedtem, hogy magas állami pozícióba jussak!” — vallja a kariervadász Pálffy György

A budapesti népbíróság különválasztás szombaton délelőtti folytatja a tárgyalást.

A népbírósági különválasztás tagjainak és a vádlottak védőinek névsora: .

A Rajk László és társai bünyűgyűjtő tárgyaló népbírósági különválasztás elnöke dr Jankó Péter, a budapesti népbíróság elnöke.

A vádát dr Alapi Gyula, a budapesti államügyészség elnöke képviseli.

A népbírósági különválasztás tagjai: Simon Lajos bíróipari munkás, volt alpolgármester, Kanta Gyuláné gyár munkás, Bares Sándor hírlapíró, országgyűlési képviselő és Chén József földműves, országgyűlési képviselő.

A vádlottakat a következő szabadon választott ügyvédek védik:

Rajk Lászlót dr Kaszó Elek, Pálffy Györgyöt dr Kovács István, az Ügyvédi Kamara elnöke, a Magyar Jogászszövetség főtitkára,

Brankov Lázárt dr Lévai László a Magyar Jogászszövetség elnökségének tagja,

Szönyi Tibor ügyvédje dr Csánády György jogtanácsos, Szalai András dr Somfay László jogtanácsos,

Koronczy Béla, vádlott dr Adács Ferenc, a budapesti Ügyvédi Kamara fegyelmi tanácsának tagja,

Ögnyevovics Milán dr Zarabai Emili, a Nemzeti Paraszti Párt ügyvezetője és végül

Josuzuz Pál vádlott dr Nehéz-Mesoni József, a Független Kisgazda Párt V. kerületi szervező-

tének elnökét, (b. vármegyei tiszti főügyész, választotta védőjétül.

Miután Rajk Lászlóhoz sem a népbírák, sem az ügyész, sem a védő nem intézett kérdést, Pálffy György vádlottat vezették elő.

Pálffy György az elnök kérdé-

„Könnyen tudtam határinidenseket teremteni”

Pálffy: Ugy képzeltük, hogy elsősorban a rendőrséget és a hadsereget igyekezzünk olyan személyes eszközökkel kiformálni, amelyre nyugodtan támaszkodhatunk a hatalom átvételére irányuló törekvéseinkben. Szabotáltam a munkásgyerekeknek a hadseregbe való behozatalát, az akart a három év alatt, míg a katonapolitikai osztály vezetője voltam. Oda egyetlen munkásember, még alsóbb vezetői pozícióba sem jutott. Ezzel szemben tömegesen hoztam vissza a régi Horváty-hadseregnek részben nyugatos, egyébként fasiszta, szoviszta beállítottságú tisztjeit, őket előléptettem, támogattam, magas pozícióba juttattam. Korondy, aki csendőri volt a határhoz, fontos pozícióba tettem, később Rajk kérésére a belügyminisztériumnak engedtem át, ahol ő fontos beosztásba jette és ezredessé neveztettem ki. Így jártam el számtalan más ilyen volt horvátytisztakkal is. Azt hangoztattam, hogy egyáltalán nincs szükség a fejlődés érdekében proletárdiktatúrára, hanem mi békésen belénehetünk a szocializmusha. Nem arra van szükség, hogy a párt vezesse az országot, hanem arra, mint Jugoszláviában, hogy nép-

sére kijelentette, hogy a vadat megértette, bűnösnek érzi magát. A továbbiakban elmondotta: A Horváty-hadseregben akartam katonai karrieret csinálni. Feleségem zsidó származású volt, s mint hivatalos tiszt nem tudtam elvenni, ezért, bár fasiszta beállítottságú voltam, a hadsereget elhagyni kényszerültem. Csak 1944-ben láttam, hogy Magyarországot nem Anglia és Amerika, hanem a Szovjetunió fogja megszállni.

Ebből arra következtettem, hogy Magyarországon a háború vége után a Kommunista Pártnak nagy befolyása lesz, hogy Magyarországon a szocializmus fog kialakulni. Ez nem felelt meg politikai álláspontomnak.

Elnök: Szület mik voltak Önnek?

Pálffy: Polgári családból származom. Apám bankigazgató volt, nagyapám kulák. Egy évig Glaszországon az olasz fasiszta hadseregben voltam, ez is nyoma hagyott rajtam. Mindez együttesen az eredményezte, hogy az a várható alakulás Magyarországon, ami 1944-ben már előrelátható volt, nem jött szememre.

Elnök: Milyen álláspontot foglalt ezzel szemben gyakorlati téren?

Pálffy: Gyakorlati téren arra törekedtem, hogy megtaláljam a helyemet ebben a várható kitalálható rendszerben, de nem azért, hogy ezt a rendszert tényleg őszintén szolgáljam, hanem hogy magas állami pozícióba jussak és ezt felhasználjam az én változtalan politikai elképzelésem szilárdítására, vagyis a nyugati barzsoademoikáciák, a nyugati imperialisták érdekében.

Ezután a Rajkkal való kapcsolatairól vall Pálffy.

1946 tavaszán, amikor a katonapolitikai osztály vezetője mellett a határhoz fegyvercsinok lettem, észrevettem, hogy Rajk-nak az érdeklődése fokozódik irántam. Ettől kezdve Rajk már nyitabban beszélt előttem, az ő destruáló kritikája a pártvezetés-séggel szemben, a Szovjetunióval szemben nyitabban vált. Még jobban fokozódott ez 1946 végén és 1947 elején, amikor Rajk már belügyminiszter volt. Akkor már nyitabban beszéltem a kialakulóban lévő rendszer ellen és arról is beszéltem már akkor, hogy tenni is kell valamit elképzeléseim érdekében, hogy aktív harcra, cselekedetre van szükség. Az aktív fellépésnek végéig és egyben eszköze volt az, hogy a hatalmat megragadjuk az országban hatalomhoz jussunk, kormányra jussunk.

Elnök: Hogyan gondoltak hatalomhoz jutni?

Pálffy: Ugy képzeltük, hogy elsősorban a rendőrséget és a hadsereget igyekezzünk olyan személyes eszközökkel kiformálni, amelyre nyugodtan támaszkodhatunk a hatalom átvételére irányuló törekvéseinkben. Szabotáltam a munkásgyerekeknek a hadseregbe való behozatalát, az akart a három év alatt, míg a katonapolitikai osztály vezetője voltam. Oda egyetlen munkásember, még alsóbb vezetői pozícióba sem jutott. Ezzel szemben tömegesen hoztam vissza a régi Horváty-hadseregnek részben nyugatos, egyébként fasiszta, szoviszta beállítottságú tisztjeit, őket előléptettem, támogattam, magas pozícióba juttattam. Korondy, aki csendőri volt a határhoz, fontos pozícióba tettem, később Rajk kérésére a belügyminisztériumnak engedtem át, ahol ő fontos beosztásba jette és ezredessé neveztettem ki. Így jártam el számtalan más ilyen volt horvátytisztakkal is. Azt hangoztattam, hogy egyáltalán nincs szükség a fejlődés érdekében proletárdiktatúrára, hanem mi békésen belénehetünk a szocializmusha. Nem arra van szükség, hogy a párt vezesse az országot, hanem arra, mint Jugoszláviában, hogy nép-

front szerű tömegszervezet, amelyben osztályhelyezre való tekintet nélkül a népesség minden régeje a városi, falusi burzsoázia és helyettesít és ez adja meg a vezető szerepet. Trockista módon — szervezőtanas és burkoljan — szovjetellenes propaganda vittem a politikai vezetést. További ilyen romboló következményességem volt a katonapolitikai osztályon, ahol mint a pártvezetője alelnöke, tudatosan ilyen dikatatorikus rendszert vezettem be. Állalában a hadseregben, a pártvezetőket a mi érveink szempontjából akadályoknak láttam. Ugy hogy arra törekedtem, hogy ezt az akadályt az őből félreigyük. Erre sor is került 1947-ben, amikor Rajk visszatért Jugoszláviából. Lezits ezredes, jugoszláv katonai attasé is helyeselte, sőt szorgalmazta ezt. Ilyen romboló munkát végeztem, mint a határhoz fegyvercsinok lettem, észrevettem, hogy Rajk-nak az érdeklődése fokozódik irántam. Ettől kezdve Rajk már nyitabban beszélt előttem, az ő destruáló kritikája a pártvezetés-séggel szemben, a Szovjetunióval szemben nyitabban vált. Még jobban fokozódott ez 1946 végén és 1947 elején, amikor Rajk már belügyminiszter volt. Akkor már nyitabban beszéltem a kialakulóban lévő rendszer ellen és arról is beszéltem már akkor, hogy tenni is kell valamit elképzeléseim érdekében, hogy aktív harcra, cselekedetre van szükség. Az aktív fellépésnek végéig és egyben eszköze volt az, hogy a hatalmat megragadjuk az országban hatalomhoz jussunk, kormányra jussunk.

Elnök: Hogyan gondoltak hatalomhoz jutni?

előtt. Ezzel elértem azt, hogy a túldolali parasztok meggyarellene-
sekké váltak, mert az ő gazdasági érdekeiket sértette ez az in-
tézkedés, az itteni parasztok pe-
dig, akik nem mehettek át aratni,
vagy vetni, népi demokráciellen-
esekké váltak. Románia és Ma-
gyarország, valamint Csehszlová-
kia és Magyarország között, ezek
az intézkedések feszült viszonyt
idétek elő. Konkrét romboló te-

Hatalomátvétel még fegyveres erőszak árán is

Elnök: Erre vonatkozóan mikor
állapodtak meg Rajkkal?

Pálffy: 1947. tavaszán beszél-
tünk Rajkkal arról, hogy a hatá-
lmat minden áron meg kell szerezni.
Ekkor úgy fogalmaztunk meg:
még fegyveres erőszak árán is.
Ekkor mondták Rajk, hogy mi számíthatunk Jugoszlávia tá-
mogására, számíthatunk Titónak,
Rankovicsnak s általában a ju-
goszláv vezetőknek a támogatására,
akkikkel neki már régől fogva
vannak bizonyos jó kapcsolatai,
hogy emiatt rövidesen oda-
utazik. Visszatérése után elmondta,
hogy rájékoztatta Rankovicsot
a mi elképzelésünkről. Rankovics
nemcsak hogy helyeselte ez, hanem
a leghatározottabban ebben az irányban befolyásolta
Rajkot, utasítás adott neki arra,
hogy irányt kell vennünk a hatá-
lom átvételére s ajánlotta a fegy-
veres puccsot, mint ennek egyetlen
eszközét. Ehhez Titónak és a ju-
goszláv kormány segítségét és támogatását is megígérte és
kellébe helyezte azt, hogy nemcsak
Jugoszlávia lesz emögött a vállalkozás
mögött, hanem ott lesznek az Amerikai
Egyesült Államok is, amelyekkel neki,
már mint Titónak és Rankovicsnak,
jó kapcsolatai vannak még a második
világháború elől.

Elnök: Mit tud Ön Rajknak Rankovicsal való további kapcsolatairól?

Pálffy: Tudok egy találkozásról,
amely 1947 végén, az ismeretes
The-látogatóskor történt. Tudok
Rajknak másik találkozásáról is
Rankovicsal. Ez 1948 októberében
történt. Ez illegális, titkos találkozó
volt. Magyarországon zajlott le,
Rankovics elége-

tevékenységét a déli határon végeztém.
Célom egyrészt az volt, hogy ne
lehessen a magyar hadsereget felhasználni
háború esetén, az imperialisták
jámadása esetén a Szovjetunió és a népi
demokráciák mellett, másrészt hogy en-
gdedimes eszköz legyen a hadsereg a mi
kezünkben, a hatalom átvételére irányuló
tevékenységünkben.

delekedett, nem volt megelégedve az
ütemmel, sürgette az ütemet és ugyan-
kor konkrét utasításokat is adott. A puccs a fegy-
veres fellépés időpontjával 1949. tavaszán
jött meg Rankovics, mint legkésőbbi
időpontot. A puccs végrehajtására is
adott Rajknak irányelveket. Legkésőbb
1949 tavaszán végre kell hajlani a hadsereg
és rendőrség megbízható egységeivel a
párt vezetőségnek eltávolítását, a kormány
eltávolítását, új pártvezetés és új kormány
létesítését. A pártvezetés és az új kormány
általában az ország vezetését Rajknak
kell átvennie. A fegyveres puccs döntő
része — ahogy Rankovics kifejtette —
Rajk szavait idézem — sikerének előfeltétele
a párt vezetőknek, Rákosinak, Farkasnak,
Gerőnek lepróztatása, ellenállás esetén
még fizikai megsemmisítése is. Ehhez is
segítségért ígért Rankovics. Egyébként
irányelve az volt, hogy a puccsot végre
kell hajlani, meglepetésszerűen a
budapesti kulespontok megszállásával,
az előbb említett letartóztatásokkal,
utána kiáltványt kell közzétenni, amely
előre még mintegy fedőzést szil-
lészül hangoztatta a Szovjetunióval
való barátsági viszonyt, de már emelje ki
a Jugoszláviával való szoros szövetséget.
A kiáltványt függetlenül azonban azonnal
meg kell kezdeni az országban a szemb-
fordítást a Szovjetunióval és Jugoszláviával
szoros szövetségben átvételét az
Amerikai Egyesült Államok támogatásába.
Rankovics még az is mondtotta, hogy
Tito kijelölése szerint az új kormány
miniszterelnöke Rajk lesz, a honvédelmi
miniszter pedig én.

Pálffy aljas kémiszolgálata

Elnök: De ettől eltekintve Ön kémiszolgálatot
teljesített Brankov, Lezits, Nedelkovic és
Zsokailj részére. Milyen természetű
adatokat szolgáltatott?

Pálffy: Brankovnak a honvédség
akkori szervezeti felépítését adtam át.
Ezenkívül a szovjet hadseregnek az országban
tartózkodó egységeiről, az állomány
ismert adatokat. Ugyancsak azokat a
gazdasági és politikai természetű
híreket, adatokat, vagy terveket,
amelyeket a pártközponthban tudtam meg.
Lezitsnek elsősorban katonai adatokat adtam,
a hadsereg részletes tervezetét,
felszerelését, a tisztikar összetételére
vonatkozó ilyen kémizulmányokat,
bizalmas jelentéseket a hadseregbeli
politikai helyzetéről, adatokat a hadiiparról.
Zsokailjnak ugyanilyen természetű
adatokat adtam.

Elnök: Visszatérve erre a paksi
találkozásra, Ön milyen utasítást
kapott és mit fogantatosított Rankovicsnak
a határon való átjuthatása érdekében?

Pálffy: Rajk nekem annyit mon-
dott, segítsen elő egy fontos jugoszláv
személyiségnek a nyugodt, zavartalan,
illegális

Bérgyilkosok rendelkezésre álljanak

Elnök: Mit tett Ön ennek az utasításnak a
végrehajtása érdekében?

Pálffy: Korondy ezredesnek
lelt volna a feladata a terv szerint,
hogy három csoportot hozzon létre,
amelyek Rákosinak, Farkasnak és Gerőnek
egyidőben való letartóztatását a késő
esti órákban fogantatosítsák és szükség
esetén, ellenállás esetén

átvételét a határon és még ugyanazon
nap vissza. En azt vállaltam, a Mohács
alatti szakaszt választotta ki. Tudtam,
hogy ott nagyon kicsi az őrség létszáma,
ahhoz, hogy ne a járőrök karjába
fusszon az autó. Aztán közöltem
Rajkkal ezt a szakaszt.

Elnök: Most arról beszéljen
összefoglalva, milyen utasításokat
kapott Ön, vagy Rajk a jugoszláv
államférfiaktól, a magyar kormány
egyes tagjai ellen megszervezendő
terrorcselekmények vonatkozásában.

Pálffy: 1944 őszén Nedelkovic
már arról beszélt, hogy a fordulat
során, amelyet Magyarországon végre
kell hajlani, a pártvezetők el kell
távolítani, Zsokailj útján kaptam meg
Rankovics-tól az utasítást és Rajk is
ugyanilyen utasítást kapott Rankovics-
tól, hogy a fegyveres puccs végrehaj-
tásának kezdetén a párt és a kormány
három vezető tagját, Rákosit, Farkast
és Gerőt le kell tartóztatni és ellenállás
esetén meg kell semmisíteni őket.

Ez az utasítás érkezett hozzám két
vonalon is, Titótól és Rankovics-tól.

a meggyilkolásukat. A terv az volt,
— olyan napon kell csinálni a puccsot,
amikor a három politikai biztos, hogy
Budapesten van, tehát vagy a politikai
bizottság ülésének, vagy a minisztertanácsnak
a napján. Időpontul este 11 óráig, vagy
azon túl lévő időpontot jelölt meg,
amikor biztos, hogy előbb-utóbb a lakásukra
megérkeznek. Ko-

DEBRECZEN 4. OLDAL 1949. IX. 18.

rondyval én erről a kérdéstről beszéltem
is konkrétan. Ez 1949 áprilisában volt,
pár nappal május 1. előtt. Korondy
már tudta feladatát Rajktól, de én vele
részletesebben ábeszéltem. Ő azt mon-
dta, hogy vannak volt csendőr alárendel-
jei, ezekből össze tudja állítani ezeket
a csoportokat. Akkor megmondtam neki
azt, hogy ehhez a részhez is kapunk

A fegyveres felkelés konkrét tervét én dolgoztam ki

Pálffy: Két közvetlenül keresztüli
kaptam utasítást, de végeredményben
egy személytől, Rankovics-tól, mert
Zsokailj is Rankovics szavait tolmácz-
olta. A konkrét tervet én dolgoztam ki,
1948. novemberében, vagy decemberében.
Szóval is elmondtam Rajknak a nagy-
bani tervemet, aminek az volt a lényege,
hogy tíz zászlóaljjal a honvédség részéről
és rendőr egységekkel kell végrehaj-
tani a puccsot. Budapesten bizonyos
kulespontokat és néhány munkáslakta
kerületet, ahol ellenállásra számíthatunk,
kell ezekkel az erőkkel megszállni.
Ezzel egyidőben közvetlenül a megszállás
előtt kell végrehajtani az előbb emlitett
3 politikai letartóztatását kis csoportok
által. Az egész fegyveres erő felett én
leszek a parancsnok, a rendőregységek
pedig Korondy ezredes lesz a parancs-
nok. Ez volt az általános tervem. Ezt
Rajk jóváhagyta. A részletes terv
kidolgozására később kaptam utasítást.

Elnök: Kitél?

Pálffy: Rajktól. A késésnek az volt
az oka, hogy egy sor esemény jött
közbe, amelyek miatt folyton halogatni
kellett. 1948. őszén a megindult párt-
tisztogatás arra kényszerített bennünket,
hogy várjunk, mert nem tudtuk, hogy
kik érintettek, éppen azokat az embereket
esetleg, akikre bázisunk voltunk. 1949.
elején fokozatosan lért forgalomba a
rendőrségnél és a honvédségnél a munká-
skérdék. Ez megint részben felborította
a tervet. Ezért csak 1949. márciusában
utasított Rajk, hogy most már nem
halogathatjuk tovább az időpontot, ki
kell tennünk május végére, vagy június
elejére és dolgozzam ki a részletes
tervet. A részletes tervet ki is dolgoztam.

Tíz pontban jelöltem meg a három
politikai csoportot és az időpontot is,
amikor fel kellett volna lépni. A létszám-
mukat s azt, hogy milyen erők vesznek
részt a puccsban, tehát a honvédség
helyi egységeit. Mi már Rajk ju-
goszláviai útja után, 1947. nyarán,
amikor jugoszláv utasításra konkrét
feladat volt a puccsra való készülődés,
akkor beszéltem arról, hogy próbáz-
gatókat kell végeznünk, amit el is végeztem.

Elnök: Mi lett volna a tervben a
gombnyomás, ami hivatva volt megindítani
az egész apparátust?

Pálffy: Az egésznek a megindítása
annak a három tizes csoportnak a
közbelépése lett volna Rákosinak,
Gerőnek, Farkasnak az esti órákban
való letartóztatására.

Elnök: Szóval első lépés lett volna
Rákosi, Gerő és Farkas meggyilkolása?

Pálffy: Igen.

Elnök: Németh Dezsőt milyen kém-
feladatokkal bízta meg Moszkvában?

Pálffy: 1948 második felében már a
Tájékoztató Iroda határozata után
közölte velem Zsokailj hogy amíg nem
volt Tájékoztató Iroda, addig szabad-
ban kémkedhetett, a határozat után
nehezebb helyzetben lesznek s ezért
fontos, hogy Németh dolgozzék nekik.
Közöltem Némethel, hogy

segítségét Rankovics-tól. Azt mon-
dotta, hogy Jugoszláv, de magyar
nemzetiségű, tehát magyarul beszélő
emberek csoportját, akik magyar hon-
véd, vagy rendőr egyenruhában lesznek,
azzal fogja a puccs előtt átadni a hatá-
ron, hogy ehhez az akcióhoz, mint
szakemberek lényegében mint bérgyilk-
osok rendelkezésre álljanak.

Elnök: Fegyveres felkelésre
kitől kaptam utasítást, mikor készítette
el, milyen tartalommal?

Mrazovic, aki azelőtt Budapesten
volt jugoszláv követ s azután Moszk-
vába került követnek, felveszi Némethel
a kapcsolatot, hogy Németh milyen szov-
jetellenes anyagot adott Mrazovic-
sának, nem tudom.

Elnök: Ön azt említette, hogy 1949.
május 1-i ünnepségek főpróbáján
beszélt Korondyval. Ugyanakkor
beszélt Ön Rajkkal is?

Pálffy: Nem. Rajkkal május 1-én
beszélt. A felvonulás alatt, amikor
lementünk a tribün mögé, arról
beszéltünk, most már nem lehet tovább
halogatni a puccs kibombasztását.
Rajk azt mondta, hogy feltétlenül
kieszközzön a jóváhagyást Rankovics-
tól május végére, vagy június első
napjaira. Ez azért volt sürgetős,
mert Rajkkal arról beszéltem, hogy
ugy látszik, szaporodnak a bizalmatlanság,
sőt a gyanakvás jelét nemcsak
vele szemben, mert azt már ré-

A puccs célja: burzsoa diktatura Magyarországon

Pálffy: Röviden összefoglalva
arról volt szó, hogy a mi fegyveres
puccsunknak az volt a célja politikailag,
hogy Magyarországot lezaskítsa a
Szovjetunió és a népi demokrácia
országok táborából és szoros szövetségben
Jugoszláviával.

Elnök: Csak Magyarországot,
vagy előbb Magyarországot és azután
Lengyelországot?

Pálffy: A mi fegyveres puccsunk
Magyarországot volt hivatott lezaskítani,
de Zsokailj már hangsúlyozta, hogy
egy hosszú távú tervszerű folyamatok
része lesz ez a magyarországi mo-
mentum. Legközelebb erre kerül sor
Lengyelországon. Ez a tervszerű
folyamat az Amerikai Egyesült Államok
céludatos munkájának lesz az er-
edménye. Politikailag lényegében ez
volt tehát: az országot átvenni az
Amerikai Egyesült Államok gazdasági
és politikai befolyása alá és belpolitikai-

Lényegében arról volt szó, hogy meg kell ölni őket

Pálffy: Én úgy fogtam fel. Rankovics
egyénisége világosá tette előttem,
hogy csak szépségszavakkal lehet
elvonni az országot, hogy ellenállás
esetén, lényegében arról volt szó,
hogy meg kell ölni őket.

Alap: Ön a katonapolitikai osztály
vezetője volt. Ennek az osztálynak az
volt a feladata, hogy a katonapoliti-
kai osztályon keresztül meggyilkolják
Rankovicsot, Farkast és Gerőt. Ön
már ennek az osztálynak vezetője
volt. Ön egy főként volt?

Pálffy: Igen.
Alap: Nincs más kérdés. Az elnök
rövid szünetet rendelt el, mely után
Brankov Lázár harmadrendű vádló-
ját vezetik elő.

Elnök (Brankovhoz): Megértette
a vádat?

Brankov: Megértettem.

Elnök: Elismeri bűnösségét?

Brankov: Elismerem. (Rövid
szünet után): Részben, de nem tel-
jesen.

Elnök: Önnek az állambiztonsági
hatóságán milyen beosztása volt?

Brankov: 1945-ben, amikor Ma-
gyarországra jöttem, akkor úgy
jöttem mint a jugoszláv katonai

gében megállapítottuk, hanem
velem szemben is.

Elnök: Rajk László jöjjön ide,
Rajk: (az elnöki emelvény elé lép.)

Elnök: Megfelel a valóságnak az,
amit Pálffy György említett most,
hogy 1949 május 1-én a felvonulás
alkalmával Ön azt mondtotta neki,
hogy a közeljövőre most már feltétlenül
fogja eszközölni Rankovics hozzájárul-
ását a fegyveres felkeléshez és
hogy a dolog most már nem halogatható?

Rajk: A valóságnak olyan értelem-
ben felel meg, hogy én Pálffynak
valóban mondtam meg, hogy az egész
tervet Rankovicsnak át fogom adni
jóváhagyás végett. Nem a puccs
időpontjának a napirendre tűzéséről
volt szó és hogy én Pálffynak ezt
mondtam, ez önmagából adódik a
tegnapi vallomásomból. Titó és
Rankovics követelte...

Elnök: Ne magyarozzon sokat
Ön azt mondta így alakult?

Rajk: Igen.

Elnök: Pálffy György pedig azt
mondta, hogy folyt le a beszélgetés,
ahogy 5 vallotta.

Rajk: Nem az időpontról beszélt
Itten.

Elnök: Pálffy György fenntartja
a vallomását?

Pálffy: Igen.

Elnök: Mondja a szemébe.

Pálffy: Fenntartom.

Elnök: Rajk László, menjen a
helyére. (Pálffyhoz): A jugoszláv
tényezővel való kapcsolat folyamán
Ön töltik milyen célkitűzéseket hallott az Önök
fegyveres felkelésének sikere esete-
rére?

lag a szocializmus felé fejlődő népi
demokrácia helyét burzsoa diktatúrát
létesíteni.

Elnök: Erről kifejezetten volt szó?

Pálffy: Nedelkovic ezt kifejezte
négy perspektívákban.

Alap: Népszerűség: Van kérdés. Ön
az előbb vallomást tett arról, hogy
a Tito-klika a népi demokráciában
kémtevékenységet folytatott. Milyen
államokra terjed ki ez a tevékenység?

Pálffy: Valamennyi népi demokrácia
országokra.

Alap: Amikor Ön Korondyval
találkozott, azt mondtotta Ön, hogy
bizonyos ellenállás esetén szükséges
az, hogy Korondy fegyvert használjon,
viszont az ő utasításuk feltételül az volt,
hogy meggyilkolják Rákosit miniszter-
elnök helyettesét, Farkast és Gerőt
minisztereket. Lényegében tehát ez az
ellenállásra való hivatkozás csak ilyen
elkötés, nemde?

misszió tagja. Később misszió vezetője
letem s 1947 végén követségi tanácsos.
Az UDB-nek Magyarországon dolgo-
gostam 1947-ben, 1948 szeptemberéig.

Ezután Brankov az elnök kérdésére
felsorolja azoknak a jugoszláv
diplomátáknak neveit, akik Magyarországon
kémtevékenységet, romboló munkát
folyattak.

Elnök: Mióta kezdődött Magyarországon
ez a kémizulmány?

Brankov: A kémizulmányt 1945-ben
kezdődött, amikor az első jugoszláv
katonai misszió Magyarországra
érkezett. Rankovics szervezte meg
vele meg. Mielőtt a misszió elindult
Belgrádból, a katonai misszió
akkori vezetője, Cicmil ezredes,
Titótól személyesen lepergő utasítá-
sokat. Cicmil elmondta: Tito elvárja
tőlünk, hogy jó munkát végezzünk
Magyarországon. Ez nagyon fontos,
hogy jó hírszerző szolgálatot szervezzünk
meg. A második utasítása az volt,
hogy Magyarországon fel kell venni
a kapcsolatot az ottani angol és
amerikai bizottságokkal, akik
ugyanúgy a szövetséges elnökök
bizottságán dolgoznak.

A harmadik az volt, hogy a misszió tagjainak arra kell vigyázniuk, hogy semmi esetre se essenek a szövetséges ellenőrző bizottságban működő szovjet katonai misszió befolyása alá. Ez volt a lényege ezeknek az utasításoknak. Címfil foglalkozott azokkal, hogy felvegye a kapcsolatot az angol és amerikai megbízottakkal a szövetséges ellenőrző bizottságban. Jávorszky őrnagy akkor az UDB és Rankovics belügyminiszter fő rezidense és meg-

vezetője volt Magyarországon. Neki az volt a feladata, hogy szervezze meg a hírszerzést Magyarországon, építsen ki kémhálózatot Magyarországon területén. Aztán neki is feladta volt, hogy kémkedjen a szovjet hadsereg ellen, amely ekkor Magyarországon területén volt. Kovács őrnagy volt az, aki különösen foglalkozott a szovjet ügyekkel a szovjet hadsereggel, mert már Jugoszláviában is ezzel foglalkozott, amikor Tito fővezérkaránál dolgozott.

nek sikerült egy kémcsoporthat küldeni Magyarországon területére. Akkor ezt a kémcsoporthat Rankovics segítségével átdobták a szovjet hadsereg háta mögé. Elnök: Ez a Szónyi féle kémcsoporthat volt? Brankov: Ez a Szónyi féle kémcsoporthat volt. Még a háború alatt Tito engedélyével Rankovics, Kardelj és Gyilasz emberei kapcsolatokat teremtettek az amerikai-angol hírszerző szolgálattal, nemcsak jugoszláv területen hanem külföldön is. Illymódon Tito és Rankovics megbízottainak segítségével sikerült akkor az amerikaiaknak ezt a Szónyi féle kémcsoporthat Magyarországra küldeni. Rankovics utasítására jugoszláv igazolványokat adtak nekik és mint jugoszláv tiszteket Magyarországon területére vittek autóval és a szovjet hadsereg hátamögé dobálták őket, ahol kémkedtek az amerikaiak számára Magyarországon területén a szovjet hadseregről. Amikor Címfil ezredesi visszahívták Magyarországról, most londoni követ, akkor ezek a kapcsolatok az angol-amerikaiakkal megszűntek. En azt hiszem azért szűntek meg, mert féltek, hogy ezek a kapcsolatok kitűdnének itt Magyarországon és akkor jobbnak látták, hogy ezeket a kapcsolatokat Belgradon keresztül bonyolítsák le. 1948-ban a Tájékoztató Iroda határozata után kiéleződött a helyzet és Rankovics akkor újabb utasítást adott — ez 1948. szeptemberében volt — hogy fel kell venni újabb a kapcsolatot Magyarországon területén.

az angol-amerikai hírszerzőszolgálat. Ez 1948 októberében történt, amikor én Belgradban voltam. En már Rankovicsal kezdtem beszélni, amikor Gyilasz is bejött és azt mondta, éppen most beszélt Titóval, aki tárgyalt az angol és amerikai megbízottakkal Belgradban és megegyezett abban, hogy ezek készek segítséget nyújtanak Titó kormányának nemcsak gazdasági segítséget, hanem politikai segítséget, sőt katonai segítséget is, ha Titó kormánya hajlandó lesz harcolni a Szovjetunió ellen. Gyilasz akkor azt mondta, hogy ezt el kell fogadni, mert az amerikaiak és angolok lettek természetes szövetségeseink. Rankovics ezután hozzáfűzte azt is — hozzám fordult és azt mondta — ez az együttműködés már konkrétan megy is más országokban és nemcsak a nepi demokrácia országokban, hanem azokban az országokban, ahol kommunista pártok vannak és hogy ezt ugyan úgy meg kell tenni Magyarországon is. Erre a célra ő küldte Devecsi Dusan, aki a konzulátusi osztály vezetője lett a követéségen és Jovanovics tanácsost is erre a célra küldte. Devecsi kapcsolatot teremtett az amerikai budapesti kereskedelmi attaséval Hiltonnal, azután felvette a kapcsolatot Pestit angol vicekonzullal, azután Irizónia irodájának budapesti képviselőjével Marty kapitánnyal és Kopsak attaséval, aki az amerikai katonai attasé helyettese volt itt Budapesten.

vezetőket. — Ők még a háború alatt törekedtek, hogy Jugoszláviát, Bulgáriát, Romániát, Magyarországot, az angol-amerikai befolyás alá helyezték és főtérrelvéstük az volt, hogy megakadályozzák a Szovjetunió befolyását és ezt a befolyást esőlkénték, mert ők nagyon jól tudták, hogy a jugoszláv nép szereti a szovjet népet. Az volt a tervük, hogy a katonai misszió tagjain keresztül először megnyerjék ezekhez a tervekhez Titót, Kardelj, Rankovicsot, Gyilasz és ezeken keresztül a jugoszláv népet helyezték befolyásuk alá és Jugoszláviát egy gyarmat, vagy félgymarmat állapotába helyezték. Erről és tudok, mert erről sokszor beszéltem Címfil ezredessel, aki nagyon jól megköszöntte, mert ő volt Tito megbízottja a háború alatt az Adria melletti tartományokban és ott érinkeztem állandóan velük.

Elnök: Mit tud Ön arról gyakorlatilag, hogy az angol-amerikai kémhálózatok milyen befolyást gyakoroltak Titóra, még a világháború alatt? Brankov: Egy eset volt még 1944-ben, amikor a német ejércnyősök leszállták Jugoszláviában Drvar környékén. Akkor Tito és vezérkara nagyon nehéz helyzetben volt és biztos hogy nem sikerült volna akkor megmenteni sem Titót, sem vezérkarát, ha idejében nem érkeznek meg a szovjet repülőgépek, akik Gyirből, amely német fűz alatt volt, berepültek a bekerített térségbe és Titót az egész vezérkarával együtt megmentették és Bariba vitték. Amikor az angol-amerikaiaknak, különösen Mc Lane tábornoknak és Churchill Randolph, Churchill fiának sikerült Kardelj, Rankovicsot és Gyilasz megnyerni arra, hogy Tito Víz-szigetére hozzák, vagy angol hadihajóra, neki az volt a terve, hogy akkor jobban fogja befolyása alatt tartani Titót és vezérkarát. A második eset volt — ez inkább Churchill terve volt —, hogy az angol-amerikaiak a háború alatt szállják meg az adriai tengerpartot, Erre akkor nem volt szükség, mert a tengerpartot már a parizói konferencián felszabadították és kezükben tartották. De Churchillnek akkor szüksége volt erre azért, hogy befolyását Jugoszláviára és környező államokra kiterjesse. Akkor is Mc Lane katonai sikert, Rankovicsot, Gyilasz és Kardelj megnyerni ennek a tervnek. A szovjet parancsnokság ebben a kérdésben más állásponton volt és a Churchill-féle terv a háború alatt meghusult.

Emberrablással dolgoztak a kémek

— Engem azzal bízt meg, hogy jóváértélt dolgokkal foglalkozzam és gazdasági kérdésekkel. Ezeket a feladatokat külön-böző módszerekkel valósítottam meg. Lehet nyugodtan mondani, hogy ezek a módszerek macchia-rellista módszerek voltak, mert Rankovics olyan utasítást adott,

hogy a cél elérésére mindent szabad megtenni. A misszió tagjai is így dolgoztak. Embereket beszerzés érdekében leleplezési fonyegeket, azután pénzt, állásokat ígértek, aztán erőszakos módszereket is alkalmaztak, embereket vittek el, rabolták el Magyarországon területéről.

Brankov vallomása az angolszász-jugoszláv kémhálózatról

Elnök: Tudna példákat mondani?

Brankov: Igen. — Mielőtt közvetlenül válaszolnék, el akarok mondani egy konkrét esetet Rob Antal országgyűlési képviselőről. Mikor őt a magyar hatóságok le akarták tartóztatni, hamis utlevellel, közelesei gépkocsin átvittük Jugoszláviába, illegálisan, a magyar-jugoszláv határon. Ez egy történet, hogy amikor Rajk belügyminiszter utján, aki a jugoszláv hírszerző egyik ügynöke volt és Szalai András utján, aki szintén ügynöke volt, megtudtuk, hogy Robot le akarják tartóztatni. Rankovicsotól utasítás jött, hogy Robot minél hamarabb Jugoszláviába kell vinni, hogy ne tartóztassák le. Akkor én megadtam az utasítást Blazicsnak, hogy szervezze meg ezt — erről Mravozics követ is tudott — az ő tudtával történt ez. Blazics kiadott egy hamis utlevelt és ezzel Rob átment a határon Jugoszláviába.

ború alatt Jugoszláviában a jugoszláv kommunista pártnak a tagjai volt és provokatív tevékenysége miatt kizárták a pártból. 1941-ben Magyarországra jött és itt is maradt. Rankovics, aki ismerte Rob esetét, engedélyt adott arra, hogy Robot beszervezzék, és ha jól dolgozik, akkor Tito előtt rehabilitálni fogja őt. Azóta Rob állandóan dolgozott, mint az UDB egyik fontos ügynöke. Külön kémhálózatot irányított és közvetlenül kapcsolatot tartott Rankovicsal.

Brankov ezután elmondta, hogyan történt Rajk, Pálffy, és Szalai beszerzése.

Elnök: Justust hogyan szervezték be?

Brankov: A jugoszláv hírszerző szolgálatnak Franciaországban sikerült adatokat szerezni arról, hogy a háború előtt Justus a horthysta-rendség besúgója volt. Ezeknek az adatoknak az alapján akkor beszervezték Justust. Attól az időtől ő volt a jugoszláv hírszerző szolgálat egyik fontos ügynöke.

Elnök: Önök csupa fasiszta rendőrszpiclire specializáltak magukat?

Brankov: En már az előbb megmondtam, hogy 1945-ben Rankovics ilyen utasítást adott: Fontos, hogy jó hírszerző szolgálatot, hálózatot építsünk ki Magyarországon és nem fontos, hogy milyen módszerekkel.

Elnök: Jó volt azután ez a kémhálózat?

Brankov: (vontatottan): Hát ez véleményem szerint nagy kémhálózat volt, amelynek sikerült majdnem minden társadalmi, politikai szervezetbe, az államapparátusba behatolni.

Elnök: Es milyen anyagot kaptak ezen a kémhálózaton keresztül? Politikai, gazdasági, katonai titkok, vagy miket?

Brankov: Politikai, gazdasági, katonai titkokat.

Elnök: Példaképpen soroljon fel egy párat.

Tito árulása Churchill elgondolása alapján

Elnök: Milyen magatartást tanúsítottak Jugoszláviának a jelenlegi vezetői a második világháború alatt Jugoszlávia népeivel szemben?

Brankov: En arról azt tudom mondani, hogy ez az árulás, melyet Tito, Kardelj, Gyilasz, Rankovics a nemzetközi munkásmozgalom Jugoszlávia nepei, és a Szovjetunió ellen elkövettek, nem a Tájékoztató Iroda határozata után, vagy idején történt, hanem még hamarabb. Tito még a háború ideje alatt 1944-ben, vagy lehet még 1943-ban az év végen engedélyt adott arra, hogy az angol és amerikai katonai missziók az ő fővezérkarához jöhessenek jugoszláv területre.

Elnök: Kik voltak ezek az angol-amerikai katonai megbízottak, akik megjelentek 1943-tól kezdve Tito fővezérkaránál és a tartományi vezérkaroknál?

Brankov: Tito vezérkaránál akkor az amerikai katonai misszió tagjai voltak: Hamilton ezredes, Fire és Paris alezredek. Az angol misszió tagjai voltak Mc Lane tábornok, Salvin és Moore alezredek, azután Churchill Randolph őrnagy, Churchill Winston fia. Ezek az angol-amerikai tisztek Tito fővezérkaránál voltak. Azután a tartományi vezérkaroknál ugyanugy voltak angol-amerikai katonai képviselők.

Elnök: Mi volt az angolszász elgondolás azon keresztül, hogy oda ezeket a hírszerzőket a vezérkarokhoz behelyezik. Tud arról valamit mondani?

Brankov: Hát az elgondolás az volt, hogy először is volt egy jól kidolgozott terv, amelyet az angolok s amerikaiak Churchill-el kidolgoztak még a háború alatt. A terv olyan volt, hogy ahogyan már szokás, nem angol amerikai katonák verevel akarták azt elérni, hanem a Balkánt a befolyásuk alá — gondolkozik a kifejezésen — tegyék, hanem ezt ezeken a tapasztalt hírszerzőkön keresztül akarták elérni és ilyen módon akarták befolyásuk alá vonni az akkori jugoszláv

Jugoszláviát kémbanda vezeti

— 1947-ben és 1948-ban, amikor én lettem főrezidense az UDB-nak, akkor nekem módomban volt betekintést nyerni az UDB titkos iratárába és ott megadtam azt, hogy vannak sokan a jugoszlávial vezetőik és tisztek között, akik fel vannak tüntetve, hogy a háború alatt és a háború után is kapcsolatokat tartanak az angol-amerikai hírszerző szolgálattal. Csodálkoztam, hogyan lehet, hogy ilyen személyek, akiket azzal gyanúsítanak, hogy az angol-amerikai hírszerző szolgálatnak ügyelnek Jugoszláviában igen magas pozíciókban lettek. Erről beszéltem Jávorszkyval is, aki szintén magas pozícióban van az UDB-nél. Ő már részletesebben beszélt erről a kérdéstről és azt mondta, hogy Rankovics is tud

erről és vannak az UDB-ban emberek, akik nem helyeslik ezt, de nyilvánosan nem mernek erről beszélni, mert mindez legfőbb titkos iratára tartozik, mert Rankovics és a többi vezető is tudnak erről. Talán valam: Tito-kéz, párttagoknak erről nem szabad tudni... és nem akarnak más magyarázatot adni. Beszéltem erről egyszer Milicscel is, de magam is észre vettem a háború alatt, hogy a jugoszláv pártban és hadseregben már a háború alatt ténylegesen folyt a harc a vita Kardelj, Gyilasz, Rankovics emberei között és Zaujovics, Hebrang és Jovanovics vezérredeksek között, aki a háború alatt a perzian fővezérkaránál vezető volt.

A Szovjetunió híveinek üldözése

— Akkor később Jávorszkyval egyszer beszéltem — ez már a Tájékoztató Iroda határozatának idején volt — akkor azt a véleményem nyilvánította, hogy az az egész anyag, amelynek alapján leteróztatták Zaujovicsot és Hebrangot, nem felel meg a tényeknek, hanem az igaz okok már a háború alatti okok voltak, mert már akkor harc volt Zaujovicsal és Hebranggal. Ők egy másik po-

litikai vonalat képviseltek és semmiképpen sem helyesítették ezt a befolyásos az angol-amerikai hírszerzőszolgálat, az angol-amerikai politikával nem voltak hajlandók együttműködni. És az is megtörtént pl., arról beszéltek sokat a partizánok 1944-ben, hogy ilyen esetekben ezeket az embereket, akiket baloldaliaknak tartottak s akik a Szovjetunió hívei voltak s nem voltak hajlandók az angol-

Pálffytól megkaptuk a legtitkosabb katonai anyagot is

Brankov: Pl. Pálffytól megkaptuk a honvédelmi miniszteriumtól minden, a legtitkosabb katonai anyagot is. Megkaptunk egy titkos térképet Magyarországról, amely nagy katonai titok volt. Adatokat kaptunk a határőrség elhelyezéséről. A belügyminisztériumtól, Rajktól, Szebenyitől pl. az államvédelmi osztály munkájáról, módszereiről, az államvédelmi osztály harciáról, az angol-amerikai kém-szolgálatok elleni itt Magyarországon területek, amely ugyanezek nagyon fontos volt. A Nagy Ferenc féle összeesküvésről is megkaptuk az anyagot. Ezt az anyagot Címfil 1947 elején eljuttat-

ta az amerikai követségre. Ugy tudom, hogy a legfontosabb anyagot már 1945-től kezdve kicserélte Címfil Edgcombe tábornokkal és tudom, hogy Popovics hadnagy, aki Címfil adjutans, segédítség volt, a konkrét adatokat zárt borítékba vitte Edgcombe tábornoknak.

Elnök: Ezenkívül milyen együttműködésről tud még Magyarországon az Önök hírszerző szolgálata és az itt működő angol-amerikai hírszerző szolgálat között?

Brankov: Konkrét tudok egy esetet, amely már 1945-ben volt, amikor Rankovics belügyminiszter segítségével az amerikaiak-

Tartós békéért, népi demokráciáért!

A kommunista és munkáspártok Tájékoztató Irodájának lapja, B U K A R E S T.

1949. szeptember 16-tól hetenként jelenik meg.

A demokrácia és a béke harcát új megjelenési formájában még több útnyitást, még több hírvagyot nyújt olvasóinknak.

Egyes szám ára: 50 fillér. Előfizetés negyedévre: 6.- Ft.

Előfizetéseket felvevő a kiadóhivatal: Budapest, VIII. József krt. 3. Tel. fon: 220-003, 220-004.

amerikaiakkal szoros együttműködni, ezeket a háború alatt olyan helyekre küldték, ahol biztonság volt, hogy elessek.

Elnök: Arról tud-e valamit, hogy Tito és környezete ugyancsak az angolszászoknál való hírszerző kapcsolatoknak az ápolására külföldre küldte ki a jugoszláv hírszerzőket, ügynököket?

Brankov: Igen. Tudom, hogy Svájcba küldtek egy ilyen megbízottat, ez volt Lompar Mihajlov vagy Misa, azán Franciaországba, Marseille-be. Lainovicot. Ezek ketten voltak azok, akik segítettek Szónyi Tibor kémiszervezetének átszállítását Magyarországra területére, a szovjet hadsereg hát mögé. Aztán Londonban volt Valebit tábornok, akiről ismeretes volt, hogy beszervezett angol ügynök. Ez a Velebiti Tijo megbízottja volt és minden anyagot, amelyet a háború alatt a jugoszláv hírszerző szolgálat összeszedett, ő az angolokkank átadott. Ebben olyan anyagok voltak, amelyek a szovjet hadseregről szóltak. Ezek az emberek most nagy pozícióban vannak.

Elnök: Igen. Ezzel talán fejeződik be ezt a részt, amelyben a háború előtti vonatkozásokról beszélünk. Most a világháború után Titónak s társainak Magyarországot illetően és a többi szomszéd ország vonatkozásában milyen elgondolásai voltak?

Brankov: Ők már a háború után igyekeztek, hogy a szomszédos államokba befolyást gyakoroljanak s ezeket az államokat egy blokkba tomozták. Ilyen

tervek merültek fel már 1945-ben de nagyon titkolták ezeket a terveket. Ez a terv abban állott, hogy Jugoszlávia, ahogyan mondtam, kell egy vezető állam legyen a Balkánon és Középeurópában és hogy Jugoszlávia szervezzen meg egy blokkot egy balkáni középeurópai blokkot, mely inkább nyugatra és nem a Szovjetunióra fog orientálódni, mint ha Titó gondolta volna ki ezt a tervet és úgy a párttagok és a nép előtt elkezdtek úgy magyarázni, hogy ez valami új a marxizmusban, a történelmi fejlődésben, amellyel Titó gazdagítja a marxizmust és a történelmi fejlődést. Szóval a párttagok és a jugoszláv nép előtt úgy tüntettek fel, de mivel tudjuk, hogy mik voltak az angol-amerikai tervek a Balkánon és Középeurópában és milyen viszonyban voltak Titó, Kardelj, Rankovics és Gyilas az amerikai hírszolgálatokkal világos lett, hogy nem ők — Rankovics és Gyilas — agyalták ki ezt a tervet, hanem ők csak a végrehajtói voltak a tervnek, amelyeket valaki más gondolt ki. Igazi sugalmazói voltak még a háború alatt Mc. Lean tábornok, Churchill Randolph.

Mikor én benéztem Gyilassal később Címcellel és láttam, milyen utasítások vannak Magyarországra vonatkozóan, akkor már előtem is kezdett világosabb lenni, hogy itt csak erről lehet szó semmi másról.

Elnök: Talán arról beszéljen először, hogy Ön a saját tevékenységét illetően Titótól, Rankovicstól, milyen utasításokat kapott és hogyan vitte ezeket véghez?

Brankov: Már 1945-ben, amikor Magyarországra jöttem, Rankovics nyíltan megmondta, hogy Magyarországon olyan a helyzet és olyan a politikai vonal, amely Jugoszlávia érdekei ellen irányul.

Titoék befolyásuk alá akarták vonni valamennyi népi demokráciát

Ezután arról beszél Brankov, hogyan akarták Titoék az összes népi demokráciát befolyásuk alá vonni. Ugyananny, mint Magyarországon igyekeztek terveiket megvalósítani más környező államokban is.

Elnök: Ön azt valotta angol-amerikai célkitűzés, törekvés volt, hogy itt a Jugoszlávia körüli elhelyezkedő államokat jugoszláv vezetés mellett egy burzsoa-demokratikus berendezésű államokból álló konföderációba tomozták és ennek a törekvésnek megvalósítására használják fel az angol-amerikai tényezőket a jugoszláv kormányzatot. Tehát

A Tito-klikk sötét maffiája

Elnök: Ezt ne így mondjuk, hogy Jugoszlávia érdekei ellen, hanem olyan irányzat eredményesül amely ellentétben áll a Tito-klikk törekvéseivel.

Brankov: Ugy akartam mondani Rankovics említette, hogy azt a vonalat, amely nem egyezik meg Jugoszlávia terveivel, Rákosi, Gerő, Farkas folytatják Magyarországon de ugyanakkor vannak vezetők a pártban, akik más véleményen vannak. Akkor már említette, hogy Rajk az az ember, akit népszerűsíteni kell Magyarországon és a kémhálózatot keresztül Rákosi, Gerő és Farkas tekintélyét kell csökkenteni. Ez volt az első utasítás ilyen irányban. 1947 végén ami-

Megjelent az újjászületett Színház és Mozi első száma új, érdekes tartalom, 100 kétféle kép, 44 gazdag oldal, színes borítólappal eleven, vidám, olcsó. Ár: 150 Ft., egy óra 50 Ft. Előzetesétől cikkeket a Híradóhivatal.

a Titó vezette jugoszláv kormányzat ennek az angol-amerikai törekvésnek volt az eszköze? Brankov: Igen, ez világos.

Elnök: Talán arról beszéljen először, hogy Ön a saját tevékenységét illetően Titótól, Rankovicstól, milyen utasításokat kapott és hogyan vitte ezeket véghez?

Brankov: Már 1945-ben, amikor Magyarországra jöttem, Rankovics nyíltan megmondta, hogy Magyarországon olyan a helyzet és olyan a politikai vonal, amely Jugoszlávia érdekei ellen irányul.

kor Titó a kormánydelegációval Budapesten járt, ezek a tervek már megérették és konkrét formát öltöttek különösen egy találkozáson, amely Kelebián történt Rankovics belügyminiszter és Rajk magyar belügyminiszter között. Emlékszem, hogy arról volt szó, hogyha Rajknak csak annyi sikerül, hogy megszervez egy komoly ellenzékot a pártban, ezután az állami apparátusban akkor ő számíthat arra, hogy komoly segítséget fog kapni Titótól, akkor, hogy átvehesse a párt és a magyar kormány vezetését.

Elnök: Hát mi a feladata ennek az ellenzéki csoportnak? Brankov: Ennek a csoportnak a feladata az kell, hogy legyen, hogy eltávolítsák a mai kormányt és a párt vezetőit.

Akkor Rankovics tanácsokat adott Rajknak és azt mondta neki, hogy olyan emberekre kell támaszkodnia, akik segíteni fogják, hogy Magyarországon egy burzsoa-demokratikus kormány alakuljon meg. Természetes, hogy elsősorban a trockista elemekre kell támaszkodnia a pártban, mert már ezek úgy is folytatnak harcot Rákosi ellen a pártban. Azután a nacionalista sovinszta elemekre kell neki támaszkodnia Magyarországon, a katolikus erőkre, különösen jellem a kulákokra és példaként kell hozni a jugoszláv esetet, nem folytatnak harcot a kulákok ellen.

Egyszóval Magyarországnak kell haladnia Jugoszlávia

utján. Elnök: Ön az előbb azt monddta, hogy itten kezdetben olyan dolgokat hallott, hogy Jugoszlávia majd valami speciális szocializmust fog megvalósítani. Brankov: Igen.

Elnök: Közvetlenül szép kis gazdaság. Tehát amit Ön most itt elmondott: Rajk vegye kezébe a hatalmat nacionalista, sovinszta elemekre, trockista elemekre, a kulákokra, az egyházi reakcióra támaszkodjék, miféle gazdagítása a marxizmusnak? Vagy miféle speciális szocializmus?

Csak álcázásról van szó

Brankov: Itt nincs eléntél, hanem csak álcázásról van szó. Elnök: Hát erről beszéljen.

Brankov: Amikor szocializmusról, a marxizmus gazdagításáról volt szó, ez Jugoszlávia népeinek szót.

Elnök: Kelebián a vasuti kocsiiban, amikor Ön tolmácsolt, nem mesélte el Rankovics Rajknak, hogy mi — Titóék soha nem is akarunk szocializmust? Brankov: Igen. A lényege ez volt, csak nem ilyen szavakkal.

Elnök: Szóval volt ilyesméről szó? Brankov: Igen. A végén hangsúlyozta, hogy amit ő mondott, nem a maga nevében mondta, hanem Titó nevében beszélt. Ezt a végén megmondta.

Elnök: Ön már beszélt arról, hogy Rankovics ugyancsak Titó nevében segítséget is ígért a hatalom átvételére? Brankov: Igen.

Elnök: Ennek az államcsínynek a segítségével milyen erőket ígért Rankovics? Brankov: Először azt ígérte neki, hogy Magyarországon fog segíteni, és ha Rajk elvégezte a komoly szervezést, akkor ő számíthat komoly katonai segítségre is, amit Titó fog adni Rajknak. Konkrétan...

Elnök: Magyar ruhában fogja átvinni őket a határon? Brankov: Igen. Arról volt szó, hogy milyen formában lesz és tervek voltak arról, hogy átdobnak a határon több jugoszláv zászlóaljtagot magyar egyenruhában, akik magyar származásúak és így Magyarországon nem lesz feltűnő. Azután Rajk segítségével azt is ígérte, hogy ő kapcsolatban van az ausztriai zónával, az angol-amerikai zónában vannak régi magyar hadseregtagok katonák, akik ott tartózkodnak s segíteni fog, hogy ezek az alakulatok, melyek most Ausztriában angol és amerikai zónában tartózkodnak, jugoszláv területen át Magyarországra tudnak jönni.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a köve: tudja nélkül nem volt szabad semmit tenni. Amikor Mrazovic az egészet megudta és Rankovics egyenes utasítását elolvasta, azt mondta, hogy ezt végre kell hajrani. En ellene voltam és más javaslatot tettem.

Elnök: Hát Moics Milos meggyilkolásáról mit tud? Brankov: Moics volt a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének egyik vezetője tagja. Ő volt a jugoszláv UDB egyik ügynöke is és ő volt személyes kapcsolatban, azt hiszem már a háború előtt, Rankovicsal. Amikor a Tájékoztató Iroda hátrózatát megjelent, Moics azzal kezdett felegetni, hogy le fogja lepézni Rankovicsot és az UDB magyarországi működését. Rankovicsot értesítették a Moics-esetről. Válaszul Rankovicsotól üzenést jött, hogy Moicsot likvidálni kell. Mrazovic-hoz fordultunk, mert fontos kérdés volt, amelyben a

Képek a nagy peccól

A Vasas Székház nagytermét zsúfolásig megtölti a hallgatóság, a dolgozók. Külföldi újságírók nagy csoportja szorgalmasan jegyez. Sok ismerős arc van közöttük. Ott ül Boris Polejov, az „Egy igaz ember” szerzője is.

A telefonterembe állandóan be van kapcsolva Moszkva, Newyork, London, Páris, Prága, Bukarest, Szófia és még több világváros. — Nem kétséges, hogy ezekben a napokban a világsajtó szeme Budapestre szegeződik. Illetékes magyar szervek pedig mindent megtesznek, hogy a sajtó bel- és külföldi képviselői a technika minden vívmányának segítségével, a legszabadabbban küldhessék tudósításaikat a lapoknak.

Néhány perccel 9 óra után a foglalkozók bevezetik a vádlottakat és az adatok felvételére kerül a sor. Gyorsan peregnék a kérdések.

Rajk után Pálffy Györgyöt szólítja a tanácselnök: Ont mindig így hívják?

Pálffy: Nem. Oesterreicher György volt nevem azelőtt.

Brankov után Szőnyi áll a bírói emelvény elé: Ont mindig így hívják?

Szőnyi: Nem. Hoffmannak.

A tesztelés tetőfokára hág, amikor a tanácselnök felteszi Rajk-nak a kérdést:

— Elismeri bűnösségét?

Rajk hátra teszi a kezét, szenvtelen, inkább cinikus, mint halározott hangon válaszol: Elismerem.

A pattanásig feszült légkör megoldódik. Kis mozgás támad a teremben. Elkezdődik Rajk részletes vallomása.

A szeptemberi nap besüt a tárgyalóterembe. Rajk mögött ott áll az árnyéka. És még valami. Ott sietlenkedik mögötte, láthatatlanul megbízója, a népek békéjére, az új háború kirobbanására uszító imperializmus. A vádlottak padján ott ül az egész világreakció.

A teremben csend van. A hallgatók a padsorokban érzik, hogy minden szó, mely elhangzik a nagy perben, nemcsak a napi sajtó múltó hírnagyára, nem egy egyszerű tárgyalás tartozéka, hanem történelmi dokumentum abban a hatalmas küzdelemben, melyet a haladó, béke-szerető világ vív a rothadó kapitalizmus ellen.

A tárgyalás világosan látszik, hogy Rajk útja töretlen: Áruhással kezdte, azzal folytatta és végezte. Először a hazafias érzelmi egyetemisták között végezte becsület-„munkáját”, végül a békétábor egyik bástyáját, hazáját áruháta. — Közben a megbízóik neve és a „munkaterület” változott, de a cél mindig ugyanaz maradt: Ártani a dolgozó népeknek, a munkásszótálynak, a szocializmus erőinek. Az ember valóságát elhőtték a bűnhalmaz láttán. Vajon milyen lehet az a bűntétel, amelyik arányban áll Rajk bűnösségével?

Folyik a per és néhány nap múlva ítélet a nép.

Az elismerés megismétlődött, így például „titoktartás” igen sok jugoszláv családhoz eljutottak azoknak a leveleknek az ismertetését is, amelyek a Szovjetunió Kommunista (Bolsevik) Partija a jugoszláv Kommunista Párt vezetőségéhez intézett.

Középszkolai rendszerünk átalítása során eddigi kereskedelmi középiskolákat közgazdasági gimnáziumokká szervezték át, amivel teljesen új iskolatípus jelentkezik kezdje meg tevékenységét. Hasonló intézkedést tartalmaz az új alkotmány ipari vonatkozásban is és a közoktatás átalítását ez irányban 25 ipari gimnázium megnyitása jelzi az ország különböző vidékén.

Középszkolai rendszerünk átalítása során eddigi kereskedelmi középiskolákat közgazdasági gimnáziumokká szervezték át, amivel teljesen új iskolatípus jelentkezik

Mint a hal a vízben...

Kirándulás a hortobágyi halastavakhoz, ahol sok a szunyog, még több a hal és legnagyobb a termelés

Először persze nem hiszi el senki, hogy ez a halgazdaság mesterséges telepítésű tavakból áll. Hogy is hinné! A természet talán itt őrizte meg legjobban eredeti arcát a széles pusztaságon. A Petőfi által annyiszor megénekelt nád és szittyó, és vízmadarak sokasága itt tanyázik. De nemcsak a vadmadarak kedvenc tartózkodási nyelve ez, van itt harcsa, kecsge, ponty tizezerszámra és élnek mint hal a vízben...

VIZIRENDŐRÖK A HARCSÁK

Pék Gyula a hortobágyi állami halgazdaság segédtisztje magyarázta el a hullámtörő gáton a halgazdaság érdekesebb adatait. A tavalyi eredmények nagyon szépek voltak. A 2300 hold halgazdaságban olyan bő termés volt, hogy innen látták el külföldet is halakkal. Többek között Svájc, Bécs és Prága kapott a magyar halakból. De ettek is a halak derekasan. 10 vagon terményt ettek meg és az idén milyen lesz még a termés! Mert eddig is már több mint 50 vagon szemestengerit pusztítottak el a falánk pontyok és sülők. De rend van a tavakban. A harcsák — természetesen a kicsik — a vizirendőrök. És ha tisztai csatornán egy-egy merészebb „alacsonyabbrendű” hal úszik be azt azonnal felfalják. Radikális közgazdaság. Halország csüppet sem demokratikus.

MEGFULLAD A HAL

De a rendőröknek hasznát veszik, mert így csak jöminőségű hal kerül piacra. Hatalmas kádakban szállítják a vasúthoz. Maga az őszi halászás is élmény. Az idén csak októberben kezdődik, de már tartottak próbahalászást. Hatalmas húzóhálóval mennek a tó közepére. A vizet lassan leeresztik és a halaknak sokasága marad a hálóban. Speciális tartályokban szállítják őket, ahol oxigénhez jutnak, különben — bár ez furcsán hangzik — a vízben megfullad a hal, mert kiéli belőle az oxigént.

Svájcha meg ivás idején az ikrákat szállítják az ottani halgazdaságba nemesítésre. Repülőgépen, nagy tartályokban viszik az ikrákat és ami ma elindul, az holnap már ott úszik kint a halgazdaság vizében. Így előfordul, hogy aki Svájcha megy, magyar származású halat eszik vacsorára.

REPÜLŐ PONTYOK

De nemcsak ikrát szállítanak. A magyar tükörpontyok olyan izletesek, hogy külföldön is nagy a kereslet irántuk. Eppen ezért előfordult már több esetben, hogy a pontyokat élve szállították repülőgépen. Így nem kellett messze menni, nem csak Ausztráliában, hanem Magyarországon is láthatunk repülő halakat. A hortobágyi halgazdaság szállít terjedelmű velencei és balatoni haltenyészet alig 30 százalékát.

A hortobágyi halgazdaság túlteljesítette a normát. 1948-ban ugyanis megtrágyázták a halastavakat. Nem tréfádolog, a tavat is éppen úgy kell trágyázni, mint a földet. Azzal a különbséggel, hogy a tóra 30 vagon cukormentes szórtak, a lenti talaj megjavítására, mert a szikes tófenék nem kedvező a halak fejlődésének.

VADMACSKA IS VAN

Soha nem láttam azelőtt a Hortobágyon és a nézegetés közben ugrott elének egy anyavadmácska. Hatalmas kifejlett példány. Szerencsére a közelünkben

levő Nagy András vadór egy-kettőre leteríti puskájával. Elmondja, hogy vannak vadmacskák, azonban ezek nem ártanak a halaknak, csak a vízmadaraknak és az állami gazdaság hizóit veszélyeztetik. Mert újában a hulladék anyagokon 713 sertést is hizálnak az állami gazdaság dolgozói.

Bücsüzöl még kivevünk a tó közepére. Hatalmas, félméteres halak ugranak ki a vízből a rep-

kedő víziszunyogok felé. Nagy hullámokat vernek a csónak körül.

Vízimadarak sokasága tocsog: vadkacsák. Amott egy kanalasgém, talán éppen kanalaz. Egy golya is akad.

Azzal búcsúzom el a kedves vendéglátóktól, a kedves visszajövők az őszi hálózásra, amikor bizonyára megcsináljuk a nagy fogást. Ők halban, én riportban.

Régi falak között új egyetem

A debreceni tudományegyetem, amely a régi világban az úri rétegek fiatalágának, a földbírtokosok, bárók, tőkések fiainak és lányainak volt az üres időtöltés helye, ma már új színeket öltött. A ma egyetemi ifjúsága már nem időtöltésből jár az egyetemre, hanem a komoly szocialista építőmunka jegyében tanul és fejleszt tudását. Az egyetem falai között is már az új idők, új szele fujdogal és öröm tölti el az embert, ha az egyetem épületébe lép. Mindezt munkás és parasztszámra készült beiratkozásra várakozó ifjak és lányok. Olyanok, akik régen még álmodni sem merhették azt, hogy valaha egyetemre járjanak. Népi demokráciánk azonban megadta számukra is a továbbtanulás lehetőségét... az állam a nép kormányának helyes politikájának folytán valóssággá lett...

A debreceni egyetemen az orvos és a bölcsészeti kar folyosója a legnépesebb. Különösen a bölcsészeti karon van sok új hallgató. Azok, akiket felvettek és beiratkoztak, büszkén és boldogan mennek be a dékáni szobába, hogy letegyék a fogadalmat, amellyel az egyetem elismeri őket hallgatójuknak. Az orvosi pályára iránt is nagy ér-

deklődés mutatkozik, de sokan iratkoztak be a most felállított természettudományi szakra is. Kérgeskező munkások és szegényparaszatok gyermekei vannak már az egyetemeken, akik az új, boldog jövőt ígérő szocialista haza fátylavívó.

Amikor holdog érzéssel távoznak az egyetemről, az ajtónál kis csoport mellett haladunk el. Az egyik ifjúmunkás, SZIT ruhában öltözött új egyetemi hallgató mondja társainak:

— Rajkék gaz áruló tervükkel az egyetemet is meg akarták fosztani tőlünk. A nyomorba akartak mindnyájunkat visszadobni, de most alaposan megfizetnek érte... lesújt rájuk a nép haragja...

Az utolsó szavaknál ökölbe szorul a keze, többi társai arcáról pedig a kíméletlen bosszú sugárzik...

Az új egyetem új arcait látjuk itt, akik tudják miért kell küzdeni, akik érzik, hogy miként kell élni azzal a szabadsággal, amelyet a Szovjetunió adott számukra. Erzik és tudják, hogy el kell seperni az útból az ilyen férges akik gatlói és akadályozói akartak lenni szocializmus építő népi demokráciánknak.

A régi falak között új egyetem született.

Városi kényelem a falvakban

A szovjet nép páradan eredményeket ért el a falvak szocialista átalakítása terén. Döntő változások történtek a falvak tervezésében és építésében. Megszüntették az évszázados hiányokat. Sok falut — ha egészen telen területen épült — új helyen újból felépítették. A kolhozparaszti kulturális szükségleteinek kielégítésére fokozatosan megvalósították a falu gyökereit, rendezését, fásítását, villamosítását, rádióval, mozi- és telefonnal való ellátását. A Szovjetunióban tömegjelenés, hogy a városi kényelmet átültetik a falvakba. Az átrendezések során kielégítik a kolhozparasztság mindjobbban növekedő igényeit a lakó- és középületek szépsége és kényelme, az üzemi épületek gyakorlati berendezése tekintetében. A Szovjetunió mai felépítése a megszűnő régi, alacsony, apróbbalakos parasztházakat. A falvakban tag s, világos lakóházak épülnek, célszerű és jó belső elrendezéssel, modern bútorkal. Az építkezéseket támogatják és fejlesztik a népművészet, tisztelőben tartják a hagyományokat. Kiemelkednek a kolhozfalvak külső képében a parasztság szocialista életformáját szemléltetőn kifejező középületek. Ilyenek a klub és a faluszovjet épülete, a kolhoz vezetőségének háza, a könyvtár, a szociális és kulturális célokat szolgáló épületek.

A kolhozparasztság munkája mindinkább azonosul az ipari munkával. Ez az oka, hogy a szocialista falu építésében olyan jelentékeny helyet foglalnak el az üzemi épületek.

Nagy lehetőségeket nyit meg a falu szépítése előtt a természet-

átalakító terv. A talajvíz erdő-övezetek létesítése maga után vonja a falvak fásítását is. A falvakban a kolhozparaszti kultúrparkokat, gyümölcsösöket, füves játszótereket létesítenek, fásítják az utakat és dűlőket, a középületek, intézmények és lakóházak udvarát. A kolhozfalvú építkezésre tipusterveket készítenek. Erre a legkiválóbb építészkatárokat állítják munkába, hogy biztosítsák a kolhozfalvak művészi és technikai szempontból egyaránt tökéletes építkezését. A típuservek egy-uttal lehetővé teszik azt is, hogy a faluépítkezéseknél alkalmazzák a haladó technika minden vívmányát.

Újjávarázsolják a Vigaszínház mozi
Hétitől 10 nap üzemzsinet tart a filmszínház

Csomor, Tamás a Vigaszínház mozi vállalatvezetője közölte lapunkkal, hogy a filmszínház hétitől kezdve 10 nap üzemzsinet tart, mert belülről teljes renoválásnak vetik alá és új festéssel látják el a falakat. A mozi meg fog szépségteljes és külsejében is méltó lesz a nagy szovjet filmalkotásokhoz.

A Mezőgazdasági Tanács a magasépítőipar és szakipari nemzeti vállalatok alapítása során Debreceni Cementáru Nemzeti Vállalat alapítását rendelte el Székely Debrecen, a vállalat tárgyi cementáruk, csöburkolóanyagok, építőelemek, mozaik, működők készítése, aholit szigetelőlapok gyártása. A főfelügyelet az építészeti miniszter gyakorolja.

ÜGYVEDI nyomtatványokat a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Békabérház.

Működésben a jugoszláviai földalatti ellenállási mozgalom

Páris. A francia rádió belgrádi jelentése szerint jugoszláv hivatalos körökben elismerték, hogy csütörtökön hajnalban, nem elsősorban a Tájközvetítő Irodához hű elemek röpiratokat és illegális kiadványokat osztottak szét Jugoszláviában. A Tájközvetítő Iroda ismert közleménye óta hasonló eset már több-

ben megismétlődött, így például „titoktartás” igen sok jugoszláv családhoz eljutottak azoknak a leveleknek az ismertetését is, amelyek a Szovjetunió Kommunista (Bolsevik) Partija a jugoszláv Kommunista Párt vezetőségéhez intézett.

36 közgazdasági, és 25 ipari gimnázium

A középiskolai oktatás szakszerűsítő átalítása az alkotmány szellemében a most induló iskolai évvel kezdődött. Az új alkotmány 6. szakasza értelmében, az állam vállalatai látják el a külkereskedelmet, valamint a nagykereskedelmet; az állam irányítja az egész kereskedelmi forgalmat. Ennek megfelelően ez év őszén Budapestesen és a megyei székhelyeken 36 közgazdasági gimnázium

kezdje meg tevékenységét. Hasonló intézkedést tartalmaz az új alkotmány ipari vonatkozásban is és a közoktatás átalítását ez irányban 25 ipari gimnázium megnyitása jelzi az ország különböző vidékén.

Középszkolai rendszerünk átalítása során eddigi kereskedelmi középiskolákat közgazdasági gimnáziumokká szervezték át, amivel teljesen új iskolatípus jelentkezik

A rádió ma hangképeket ad

A Rajk-banda bűnperének főtárgyalásáról. A Kossuth-rádió vasárnap délután 15 órától 16 óráig, a Petőfi-rádió 19 óráig, 20 óra 30 percig hangképeket ad a Rajk-kémbanda főtárgyalásának első két napjáról.

KIVÁLÓ MUNKÁS KITÜNETEST KAPOTT EGY NÉPZENÉS

Az Arany Bika kistermében ünneplés keretében között adták át Budai Aladár népzeneznak a kiváló munkás kitüntetését, melyet a népzeneznak kamarazenekara szervezése terén elért jó munkájával érdemelt ki

Nagy keresztretjévpályázat lapunkban

Oivasónk régi kívánságának teszünk eleget, amikor bejelentjük, hogy október első napjaiban megindul nagy keresztretjévpályázatunk.

Következő vasárnapi számunkban részletesen közöljük a pályázat különböző értékes díjait, pályázati feltételeket, valamint a beadási határidőt is.

Kérjük olvasóinkat, kísérjék figyelemmel lapunkat, hogy kelendő időben és módon tájékozódhassanak nagy keresztretjévpályázatunk részleteiről.

RÖVID HIREK

— A postacsomagok súlyának és terjedelmének új szabályozása során előírják, hogy a csomagok súlya a belső forgalomban a 15 kg-t nem haladja meg. Nemzetközi forgalomban a csomagok súlyhatára általában 15 kg, hosszúságuk 75 centiméter, térfogatuk a 250 centiméter nem haladhatja meg. A rendelet már életbe lépett, de december 31-ig az eddig érvényes rendelkezéseknek megfelelő postacsomagok is tehadhatók.

— Az itálipari és kereskedelmi közpénzügyi vállalat megnyitotta első fiókját a Cegléd-után. Debrecen közpénzügyi vállalatja közül az egyik legfejlettebb közpénzügyi vállalat, az itálipari és kereskedelmi kv. most nyitotta meg első fiókját a Cegléd u. 5. szám alatt a volt Glóneri-tele korcsma helyén. Az itálipari és kereskedelmi kv. még több fiókot nyit a város több forgalmasabb pontján. A városi egészségügyi kórház új közpénzügyi vállalat működése sok hasznot ígér, az anyagiakon túl új kocsmamoral kialakítása terén is. A debreceni itálipari és kereskedelmi kv. első fiókját Pocsaji István vezeti.

Berlioztól — Alexandrovig a népek indulott, az induló fejlődését mutatja be Kreutzer Sándor hangversenzzel tartott előadása szombaton, 17-én 14.30-kor a Petőfi rádióban a „Népek zenéje” c. sorozatban.

* Minden héten lehetőleg szerdaitag vásárolj meg toto szelvényvedet.

London nem válaszol...

Egy kiuzsorázott magyar lány tragédiája és hagyatékának regénye az angol fővárosban

„Az átkelés a csatornán zavartalan volt”. Ezt jegyezte be a hajónaplóba a háború kitérőse előtti esztendőben Lowell kapitány, a Dover-Calais között közlekedő komp parancsnoka. Csik Kovács Emma lelke nem volt nyugodt ezekben a pillanatokban, aki a hajókorláthoz támaszkodva nézte a távolodó francia partokat és Budapestre meg Debrecenre gondolt, ahova soha többé nem tért vissza. Kovács Emma kivándorló volt és a kompözösön az angol főváros felé tartott...

KI VOLT KOVÁCS EMMA?

Már csak az emléke él ott is, ahova szolgálata szegődött: Liverpoolba egy gazdag kereskedő családhoz szakácsnőnek. Mert meghalt, megölte az embertelen robot, gazdáinak kiuzsorázása, lelkérsége.

Debrecenből indult el. Arabecz József Kar utca 25. szám alatt lakó debreceni cipésmester feleségének a testvére volt. Budapestre ment fel szolgálatot keresni, mert nem kapott munkát Debrecenben. Még a háború előtti esztendőben. Az István-úton élt mint belső cseléd és sűrűn írta Debrecenbe a panaszos leveleket: „Elmegyek hamarosan innen. Bántanak, agyonolgoztatnak, szakálnak — írta szőrszerint leveleiben. — Megpróbálók kiuzsni Londonba. Többen is készülnek. Az mondják jó dolgok lesz...”

És megszerezte az útlevelét és ki is ment. Mert nem tudta szegény Kovács Emma, hogy az imperialista kizsákmányolás, minden országban egy és ugyanaz...

TENGERPARTI NYARALÓ

Egy őszi napon érkezett meg Londonba, ahonnan hamarosan tovább is utazott. Liverpoolban kapott állást Sir George Henderson dűsgazdag nagykereskedő tengerparti nyaralójában. A munka megkezdődött és az első level is megérkezett Kovács Emmától: „Szerencsésen megérkeztem. — Azt hiszem jó hely lesz. Sokat kell dolgozni, de elég jól fizetnek. Én megspórolok minden pennyt, mert hozza akarok menni...”

A levelek hangja azonban később megváltozott: „A nagysága ma megütött és utasította a komornyikot, hogy sehoval se engedjen el. Annyi munkát adnak, hogy éjszaka sohasem tudok lefeküdni. Egymást érik a dártdok a villában. Halálos fáradt vagyok. Néha egy-egy vendég megszán és borivalót csuszit a kezembe. A többi közé teszem.”

BRIDGE WALES ÉS A HALÁL

1943-ban így ír Kovács Emma: „Az állandó bombázás miatt ebbe a kis tengerparti faluba, Bridge Walesba költöztünk ki. Gazdám ide hozta ki az összes értékeket. Nagy teherautókhoz hozták az árut. A sorsom itt még rosszabb, mint volt.”

Egy másik levélben sírósan panaszkodik: „Annymra dolgoztatnak, hogy az erőm vére elindult. Már nemcsak főzőm kell, de minden más munkát is én végzek. Szeretek dolgozni, de elhagy az erőm. Már úgy érzem nem sokáig bírom. Beteg vagyok.”

Kovács Emma megbetegedett, és lassan elmaradozta a leveleit. 1945 március 2-án aztán bekövetkezett a tragédia. A betegnek is tovább dolgozó magyar lányt utóélete a halál. Halálos ágyán papírt, ceruzát kért és utolsó kívánságaként leírta: Utánam maradjó holmimat és pénzemet Arabecz Józsefnek hagynom.

HAT BŐRÖND ÉS 237 FONT

Kovács Emmát eltemették Angliában. Az értesítés a követésen keresztül megérkezett a jágrásbíróságra és innen Arabecz Józsefnek. Ennek már négy

éve. És azóta Arabecz József reménytelen hajszát folytat, hogy a meghalt lány hagyatékát megkapja, melyért verejtékével dolgozott és amiért meghalt idegenben. A londoni követség kitérő válaszként ad a hat bőrönd ruhaneműt és a 237 font készpénz ügyében. És az öreg cipésmester hiába járja a hivatalokat, hogy valamivel is közelebb jusson a megoldáshoz. De hiába... És csak újabb bajokról értesül.

AZ „ELŐKELŐ” POSZTÓGYÁROS

Egyik unokatesóvéra, aki szintén kiment Angliába, munkát keresett. És közben megismerkedett Rossner Dániel gazdag posztógyárossal, aki megszerette és feleségül akarta venni. De előbb ismereni akarta a lány születését. Katona Erzsébet a szép fiatal lány nem merne bevallani, hogy anyja csak egyszerű cseléd lány volt. Azt

mondta Rossnernek, hogy családja kivándorlás közben a tengerbe veszett. A posztógyáros, aki a lány magyarországi levelezéséből megtudta az igazságot, többet hallani sem akart a házasságról. „Előkelő” származására hivatkozott, mely nem engedte meg, hogy alacsonyabbrendűekkel házassodjon.

Ennyi a két idegenben szakított magyar lány története. És fényt vet az angol rothadó kapitalizmus szeméremre, mely üti-veri, kizsákmányolja cselédeit, s halála után hagyatékára is ráeszi a kezét. És emellett nem elég „előkelő” az a lány számkúria, akinek anyja cseléd volt...

Hol tartunk mi már ettől? A kérdés csak az, vajjon megkapja-e Arabecz József a tragikus sorsra jutott Kovács Emma összekuporgatott hagyatékát?

Kiss Antal

Ilyen az élet Tito amerikai gyarmattá süllyesztett országában

A véreskezű Tito szerencsétlen elárult hazáját, Jugoszláviát, amerikai gyarmattá süllyesztette. Vért, szenvedést, gyálaságot hozott saját országára.

Lássuk csak közelebbről, milyen is ma a jugoszláv hazafiak vérvél öntözött országa,

hogyan él és tevékenykedik az amerikai háborús uszító dédelgetett kalandorkiszolgálója: Tito.

A rejtőgés, az elnyomás országa Tito Jugoszláviája. Hazafiak húzódnak meg itt is, ott is, hogy elkerüljék Tito és Rankovics terrorendőrségének üldözéseit. Dolgozók százai elkesztődnek, hogy Tito és rablóklíkkje tejjében-vajban fürdőve, harcsoljon és tekozzon.

Bizánci pazarlású bankettjeiről bőven cikkeznek az angol és amerikai iktéslapok. Foljlik a pezsgő, aranytalakon hordják a gazdag ételcsodákat, közben pedig a belgrádi utcán még sötét éjszaka van de az éhségtől elcsigázott arcú belgrádi munkásasszonyok már sorban állnak, hogy hátha reggel nekik is jut egy kiló krumpli, vagy egy felkilo kalarabé...

Tito a jugoszláv „szocializmus sajátos útjáról” mer beszélni Pólaban, miközben:

a börtönökben ezrével gyilkolják le a kommunistákat, hazafiakat, akik véruket adták Jugoszlávia felszabadításáért.

Nincs más bűnük mint hogy hűségesek a néphez, a munkássztyárhoz, a Szovjetunióhoz.

Legutóbb például a montenegrói Adrice községben három magasrangú katonatiszt borzalmasan megcsontított hulláját fedezte fel a lakosság. Ezeket a tiszteket Rankovicsék Belgrádból hurcolták el. Gyáva elvelemedéttéggel Belgrádtól az albán határig hurcolták őket és ott gyilkolták meg azzal az ürüggyel, hogy át akartak szökni Albániába.

Tele vannak a börtönök néphű kommunista tisztekekkel. A ljubljani katonai börtönben, akár csak a zágrábiában, vagy a skopjeiben, a hullákat ma már épp úgy tömegsírokba temetik, akárcsak a Gestapo legvéresebb idejében.

Náci repülőtisztek akik Sztalingrádnál a szovjet hadsereg elleni harcokban vettek részt, jelenleg a jugoszláv

légi hadsereg tisztjei és tábornokai.

De egy klikk árulása visszavonhatóanul kiváltja az igaz kommunisták, a hazafiak, a tisztességes demokraták ellenállását. A trockista gyilkos bándavezér Tito tehát kizsákmányol, gyilkosságokkal próbálja arra kényszeríteni a jugoszláv népet, hogy lemondjanak a népi demokráciák Szovjetunió iránti barátságukról.

De hiába minden, az ellendllás nő sa féltelen terror ellenére innen is, onnan is kommunista szervezkedések híre örvendeztetik meg a szabad világot.

S mert Tito a leghitványabb fasiszta kalandorok nagyon is méltó utóda, módszerei árulása következményeitől való féltelme is azonos Göringék, Göbbelsék idevágó tevékenységeivel. A náci banda vezetői

millió dollárokat csempészték idegen országokba, az imperialista világ vezető bankjeiba, hogy ha összédől rablóváruk felett a világ, úgy arannyal megrakottan menekülhessenek a süllyedő hajrók.

Nos, Titoról indiszkrét megbízól az amerikai imperialisták sajtó-lakájai is megírták, hogy nemrégiben 30 millió dollár csempésztet Lisszabonba Göringék és Göbbelsék egykori bankjaiba.

Közben azonban Tito valószínűleg tanult gyalázatos véget ért elődei leckéjéből, mert fél, aggódik. Tudja hogy magára talált népének haragja le fog számolni az árulókkal. Egy angol egyetemi tanár, aki az elmúlt hetekben hosszabb ideig a jugoszláv diktátor vendége volt, gúnyosan emlékezik meg arról, hogy a fényes jachtkirándulások a kacsalábon forgó brioni várkastély árnyékában Tito a saját életéért pokolian aggódo figura benyomását kelti. S joggal!

Az egész szabad világ gyűlölete, saját elnyomott népének sietőgő dühe, teltrekkész, elszánt gyűlölete veszi körül Titot és bándáját.

A leleplezett imperialista ügynök verbe gazolja egyre reménytelenebbül tekint nyugati gazdái felé, miközben

a jugoszláv nép ellendllása egyre erőteljesebben, egyre ellendllhatatlanabbul bontakozik ki

megszillogtatva előtte a népauló kérihetetlen végzet bűnhődését.

Összkomfortos mennyországot biztosít 144.000 híve részére egy rovtmultú losangelesi alpróféta

Los Angelesből jelentik: Megbízható statisztikák szerint Amerikában ezrek élnek abból, hogy szektákat, vallásokat alapítanak és — mint az új vallás papjai, prófétái — búsás jövödelmei; húznak az amerikai tömegek butításából, félrevezetéséből. Az egyik legsikeresebb prófétát Krishna Ventának hívják. Ez a jólhangzó indiai név éppen olyan felvett külsőség, mint a lengő vázsonköntös vagy a hosszú szakáll, amellyel a próféta az embereket bolondítja. Igazi neve Francis Penkovic; betörés, csaláskamistás és kiskorai elcsábítása miatt többszörösen büntetett előéletű.

Van azonban a „próféának” egy nagy előnye: egyáltalán nem prédikál kényelmetlen, kellemetlen dolgokat, híveinek egyáltalán semmit sem tilt meg. Az üdvösséghez elég az, hogyha az adót pontosan megfizetik.

Krishna Vena legújabb ötlete minden eddiggit felülmúl nemcsak újszerűség, hanem jövedelmezőség szempontjából is. Egy kalifor-

niai hegyen szabályszerű „egyet” akar berendezni 144.000 hívője számára. A próféta ugyanis 1956-ra jósolja a világ végét és mint új Nőé hajlandónak mutatkozik, hogy leghívőbb hívői számára menekülést biztosítson a közelgő világkatasztrófából. A kaliforniai „ég” tehát tulajdonképpen a kor igényeihez méretezett Nőé börtönya volna.

Ugylátszik, a próféta ötlete nagy visszhangra talált a felmívelt amerikai tömegek körében. Erre mutat, hogy Krishna Vena Angliában „fiókot” akar berendezni, sőt megfelelő valutaátutalások fejében más országokban is hajlandó saját küllőbejártaú mennyországot felállítani. A lapok szerint olyan nagy a tolongás, hogy Krishna Vena kénytelen beszűntetni a tagfelvételt, mert — mint mondja — szigorú utasítása van, hogy nem szabad több embert megmenjenie, mint 144.000-et. Ezeknek a fele is kaliforniai kell hogy legyen — állítja enyhe lo-kálpatriotizmussal a losangelesi próféta.

Több mint 36 millió könyvet adnak ki 1950-ben a Szovjetunióban

Moszkvából jelentik: A Szovjetunió legfőbb könyvkiadó szerve, a „Glavpoligrafizdat” jóváhagyta az 1945. évi szépirodalmi kiadványok tervezetét.

A múlt évhez viszonyítva az új előirányzatban jelentős mértékben növekedett az orosz klasszikusok műveinek kiadása. Ugyanígy a szovjetorosz írók, valamint a Szovjetunió (estvéri) népeinek és a szláv országok irodalmi műveinek kiadását is emelik. Az orosz klasszikusok műveit összesen 24 ezer 595 példányban, a szovjetorosz irodalom alkotásait 8.505.000 példányban, a Szovjetunió népeinek irodalmi műveit 1.263.000 példányban adják ki. A szláv országok irodalmának műveit 915 ezer példányban, irodalomtörténeti műveket 825.000 példányban adnak ki.

Az orosz klasszikus irodalom alkotásai között kiadják Tolsztoj Leo műveit 16 kötetben. Ezzel egyidejűleg folytatólagosan megjelenik Tolsztoj műveinek 94 kötetes sorozata. Nagy példányszámú kiadásokban jelennek meg Gorkij, Goncsarov, Turgenyev, Kravcsinskij és mások művei.

Külön kiadásban adják ki Gr. bojedov „Az ész bajjal jár” című vígjátékát, Lermontov műveit, Gorkij munkáit.

A szovjetorosz irodalom művel közül Gladkov és Novikov-Prilboj műveinek gyűjteményes kiadását készítik elő. A „Szovjet regényjár” sorozatban újból kiadják Pavlenko „Boldogság”, Fedin „El-

ső örömök” és „Különös nyár”, Siskov „Pugacsev” című regényét, Önaló kötetekben kiadják Solchov, Szmirnov, Fedorov egy-egy regényét, Iszikovszkij, Prokofjev, Szofronov, Turkov, Lebejgyev-Kumács és más szovjet költők verseit. E művek közül sok művészi illusztrációkkal jelenik meg.

Nagy számban adják ki a Szovjetunió nemzetiiségeinek irodalmi alkotásait is. Így többek között kiadásra kerülnek az északi népek meséi, a csurvas-irodalom gyűjteménye, a bjelorussz költők antológiája, az „Ukrán mesék” gyűjteménye, Blauman let író novellái és ész költők verseinek gyűjteménye.

„A szláv országok birodalma” sorozatban cseh, bolgár és lengyel írók műveit adják ki.

Az irodalom és irodalmi bíráló területén Tolsztojról, Lermontovról, Nyekraszovról, Csernysjev-szkijról, Korolenkóról, Gorkijról, Gribojedovról és Fedinről ír, tanulmányok látnak napvilágot.

A külföldi írók művel közül többek közt kiadják Petőfi verseit két kötetben, Balzac munkáit 12 kötetben és Dreyser műveit tíz kötetben. Ezenkívül Galsworthy „A képmutatók szegete” című regényét is kiadják. A külföldi írók művel között szerepel az antik lírikusok fordításainak gyűjteménye, George Sand válogatott műveinek és Cervantes „Don Quijote”-jának új kiadása.

Minden négy percben egy ház

Moszkvából jelentik:

A föld egyetlenegy országa sem szenvedett olyan óriási károkat a világháború alatt, mint a Szovjetunió. Hitler bandái a városok és falvak ezreit rombolták le azokon a területeken, amelyeket rövid ideig megszállva tartottak. Sem Anglia, sem Franciaország — egyetlen kapitalista ország sem pusztult el annyira, mint ezek a területek, de egyetlen tőzész országban sem volt olyan nagyszabású és gyorsirányú az újjáépítés munkája, mint a Szovjetunióban. A háború befejezése óta eltelt három évben 51 millió négyzetméter kiterjedésű lakás építették vagy állították helyre, a falvakban pedig 1.000.000 ház épült. — Az építkezés üteme olyan gyors, hogy az Oroszországi Szovjet Köztársaságban például minden négy percben elkészül egy-egy ház.

Amerika kormányzóit négy reklámot csapnak az „amerikai életformának”, de a világ egyszerű emberei jól tudják, mi rejlik a nagyhangú propaganda mögött.

Nézünk például a lakáskérdést. Az Egyesült Államokban a lakások 20 százaléka nyomortanyai. Ezekben az odukban tengődik az Egyesült Államok lakosságának harmadrésze. Ötszáz ezer amerikai család autó-pótkocsiban vagy sebtében összerakott viskókban kénytelen meghúzódni.

Felkéri az utca- és háztömbbizzalmi titkárság az összes vezetőségi tagokat, hogy folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor Csapó u. 4. I. em. 12. számú helyiségében vezetőségi gyűlést tart, amelyre minden tag pontos megjelenését kéri a titkárság. Egyben felhívja az utca- és háztömbbizzalmi figyelmét is, hogy a kiadott rendeleteket (házhomlokzat, amerikai fehér lepke és disznó öl) minél sürgősebben jelenítsék a titkárságnak, mert annak elmulasztásáért az utca- és tömbbizzalmi lesznek felelőségre vonva.

A tények hangjainál...

Tízretek hallgatták Hajdu megyében és Debrecenben a Rajk-per tárgyalását

Hét óra múlt pár perccel. Vilamos szaladgál csilingelve, egyébként már csendes a debreceni utca, csak az emberek lépik el szokatlan tömegben az utcát. A Magyar Szovjet Társaság előtt tömörülnek.

Kossuth rádió Budapest... A rádió hangja esendül fel a hangszórón keresztül és a Rajk-büntető tárgyalását közvetíti. A tömeg felmorajlik. Itt nincs a tárgyalóterem szigora, mely a teljesszűnyvitást tiltja, itt szabadon tör fel az emberek lelkeiből a visszafojtott gyűlölet. Kiáltások felmondatok hallatszanak a tömegben:

— Erje utól őket az ítélet.

— Halál vár az árulókra. Es szüntelenül jönnek az emberek, újabb csoportok csatlakoznak a várakozókhoz.

Ugynezekben az órákban a DEFOSZ falusi szervezeteinél is a rádió föl hajolnak a napszitta dolgozó parasztemberek.

A tények hangjainál találkozik város és falu. Mindenütt, ahol csak rádió van az országban, körülötte ülnek a hallgatók. A DEFOSZ csoportok hallgatást szervezett meg minden községben. Messziről, tanyákról is bejöttek az emberek Nádudvarra, Hajdunánásra, Bészörménybe,

Szoboszlóra... Buzs Ferenc Hajdusoboszlón lakik. Hallgatja a tárgyalás egyre inkább kibontakozó részleteit. Rajk elárulta a munkásmozgalmat legjobbjait... Rajk gyilkolt. Rajk vesztett ellensége a népek... Hallgatja a szavakat, majd előre jön és az asztalra vág. Bitangok.

Ilyen jelenetek játszódnak le máshol is a megyében. A nép egy a felháborodásban és a gyűlöletben, követeli az árulók példás megbüntetését és fokozott munkával válaszol a dolgozók elleni merényletre.

LEPLEZZÉK LE!

A volt spanyolországi magyar önkéntesek határozata

A spanyol szabadságharcban részt vevő önkéntesek pontonok délután összegyűlést tartottak a Magyar Szabadságharcos Szövetségben, amelynek az alábbi határozatot hozták:

A spanyolországi szabadságharcban részt vevő magyar önkéntesek, a Rakosi részleget és egyéb nemzetközi alakulatok volt ketonai felhőborodással látják, hogy azok a Jugoszláv provokátorok, rendőrszolgálati trollok és Cestapo-ügynökök. — Quebor, Kosztanegy, Cesznyak, Masziarics Mrázovics — akiknek üzemeltetése a Rajk-féle kémháló alapvető eleme. Népvilágra kerültek, most a becsületes spanyol harcosok maguk bünye gyökereinek orkóit bizonyítványt szerzve maguknak.

A spanyol szabadságharc magyar résztvevői, becsületes Jugoszláv hájarókat említenek, idézik, hogy a Franco-harcok elleni küzdelem mellett szakállalnyi fölött egy másik harc: a nemzetközi alakulatokba beklódt, befurakodott kémek, provokátorok, trollok stb. szpielik ellen, Cendoljának csak vissza arra, hogy Franco hírhedt ötödik hadosztalának tagjai benyomultak a szabadságharcosok sorába s hogy csak egy részüket lehetett akkor leleplezni. Különösen nehéz volt az ilyen „ötödik hadosztalok” ellen a küzdelem az olyan alakulatokban amelyeknek szervezője, a Kommunista Part, ottlón a föld alá, illegálisan volt szorítva s a tetejére még frakcióharcok dúltak benne. Tudvalevőleg ilyen párt volt akkor nemcsak a Magyar, de a Jugoszláv is, melynek főszervezője Pável regenshorog rendőrsége sikerrel használt fel arra, hogy kémek és provokátorok elhelyezze mindenütt, a spanyol harcosok közt is.

Ha tehát Magyarországon sikerült leleplezni egy olyan provokátort, mint Rajk aki bandájában még vagy egy tucat meghoz hasonló. Spanyolországban járj aról gyűjtött maga körül, akkor a becsületes Jugoszláv interbrigadisták nem az a feladatuk, hogy saját Rajkjaikat fedezzék hanem, hogy eberen és szigorúan rendet teremtsenek a miénk sorakban. Külön vizsgálják meg azokat, aki,

LEPLEZZÉK LE!

A volt spanyolországi magyar önkéntesek határozata

ket 1941-ben a Cestapo erőszakkal ki a francia internálótáborokból és küldött hazá Jugoszláviába. A becsületes Jugoszláv demokraták túlnyomó többsége nagy megdöbbenéssel csak most értesül róla, hogy pártvezérek, miniszterek, követek és tabernokai között ott nyúzógnak a Cestapo-küldöttek is. A Cestapo tudvalevőleg nem a szabadságharcosok kiszabadítására alakult szervezet volt. A Cestapo tudvalevőleg szövetségben állt Pável regenshorog rendőrségével. Akiket ennek dacára gondos kiválasztás után szabadon engedett és hazaküldött a Cestapo azoknak szolgálatára csak úgy számíthatott Jugoszláviában, mint ahogy számíthatott Rajkra Magyarországon.

Az a tény, hogy a Cestapo által 1941-ben hazaküldöttek jelentékeny része ma Jugoszláviában él és az emberek a vezető tamadásoknak, amelyekket Titók a szocializmus építő népi demokráciák, a Szovjetunión és saját kommunista ellen folytatnak, azt

Felkészült az őszi vetés előkészítésére a gépállomás

Hajdu megyében szerte és Debrecenben felkészültek a gépállomások arra a hatalmas feladatra, melyet az őszi szántás vetési munkák jelentenek. A szántás a versenykihívás után nagy lendülettel folyik, most már a vetőmag kérdése is előtérbe került.

A gépállomás vezetője Bolya József a következőket mondja: — A vetőmag tisztítása érdekében szelektáló gépeink járják a határt, Nagymacs, Ondód, Haláp és más tanyarészek következnak sorra. A vetőmagot teljesen tisztán lehet csak csávázni. Csávázógépünk nem működik az idén, de csávázószerrel bőven

mutatja, hogy Cestapo számítása be is vált.

A spanyol szabadságharc becsületes Jugoszláv résztvevői nem azzal védik a mindnyájunk számára utcsőséges és mindannyiunk által egyformán tisztelt szabadságharc emléket, ha szövegnek a leplezett spicliknek, provokátoroknak és Cestapo-kémeknek, hanem ellenkezőleg, a nemzetközi interbrigadistákat és kitesztjűk sorakból úgy hogy ezt mi Magyarországon tettük. Ezzel szolgálnak a szabadság és a béké nagy ügyének melyet Spanyolország és bandája allokul és aljzrul el arult.

Dr. MUNNICH FERENC altábornagy,
SZALAY MIHALY vezérőrnagy,
SZANTO (BALLER) REZSÓ KOSZÉCI ENDRE ezredes,
ZALKA ANDRÁS ezredes,
MEZŐ IMRE SZIKLAI SANDOR ezredes.

ellátjuk a parasztságot. Anyira iskoláztuk és kioktattuk őket a különben is egyszerű feladatra, hogy könnyűszerrel elvégezhessék. A csávázásra kerülő vetőmagot hordókba teszik, aztán a csávázó szert kis csomagokba köve közé engedik, hogy félig ellepje a víz. Így a szer gyorsan oldódik. A már csávázott vetőmagot aztán már lehet vetni. A föld készen, jól megmunkálva várja a gépállomás által megtisztított és szakszerűen csávázott vetőmagot és a jó munka nyomán bizonyára még jobb termésreményeket érünk el. Ezt biztosítja a munka és a terv.

HIREK

— Ügyeletes gyógyszerárak:

„Nap” Vöröshadsereg-útja 1. — „Sztankay” Szent Anna-utca 64. Várható időjárás: Mérsékelt, időnként enyhébb szél, változó felhőzet, több helyen záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet 1—2 fokkal süllyed.

RADIÓMŰSOR. Vasárnap Kossuth-rádió 7. Reggeli zene 8. Hírek, Lauzámle 8.25. Szív küldi szívnek ezvele, 9. Balettzene, 9.30. Unitárius vallásos felőra a stúdióból 10. Eran gálkus istentisztelet, 10.45. Kulcsai nagydedőra, 11. Csárdások, 11.15. Üzenetek a vasárból 12.15. Dalok, 12.30. A Varhegyi kórus népi kórusokat énekel, 13. Varja Anna és Petri Endre kórusangorás műsora 13.30. Hangos újság, 14.15. Ünnepi hangemlék 15. Erdélyi műsora, 16. Hangemlék, 16.30. Novák Mária énekel, 17.10. Táncezen, 18.15. Hangemlék, 18.30. Faurádió, 19.30. Vidéki rádiószínház: Botrány a nagy-műs, 22.30. Totóhírek, 23. Hangemlék, 0.30. Hírek cseperantól. — Felfűtő-rádió 8. Balettzene 8.00. Faurádió, 9. Felfűtő séta Zenopota-miában 10. Zenopotámia postája, 10.15. Magyar művek 11.40. Vasár-nappeli rádiószínház: Az elvesztett csepe, 12. Terenc, 13. Néphadsereg híradója, 13.20. Hangemlék, 13.30. Medgyaszay Vilma énekel, 14. A hálegyűttes játszik. Herendi Menei és Dr. Szék Miklós énekel, 15. Nagy ébészlet 15.20. Üzenetek a Vasárból, 15.45. Vasárnap-i krónika, 16. Háló vasárnap délután 17.15. Magyar barnaszus, 17.40. Komoly vídám zene, 18.30. „Szép Galt”-hírek, 19.30. Táncezen, 20.50. Szív küldi szívnek ezvele, 21.15. Magyar nóták 22. Sosem estés.

A Magyar Jegész Szövetség rendezésében ma délután 11 órakor az Ügyvédi Kamara helyiségében a Pinczési Pál a „Néplap” felelős szerkesztője tart előadást: A Népköztársaság Alko mányáról. — Ertesztjem a város köztársaság, hogy a Hunyadi-utca készlelézésével kapcsolatos meginduló újtépítési munkálatok miatt folyó hó 19-ől kezdődőleg a Huny di-utca a közúti forgalom elől el lesz zárva. Az újtépítés tartama alatt a közúti forgalom csak a Deák Ferenc utcán kerülhet lebonyolításra. Polgármester. x Hegedűtanítás Erdi Mihály-né államilag képesített okleveles zenetanár, Kiglyó-utca 20.

HIRDETMEY

A Földmívelésügyi Miniszter úr rendelete alapján minden gazdálkodó köteles az 1949. év őszi és Mezőgazdasági Igazgatóság által megállapított vetésterv alapján a helyi Népi Bizottság által meghatározott területet búzával és rozssal bevetni. A rozgot legkésőbb október hó 15. napjáig, az őszi búzát pedig legkésőbb október hó 31-ig kell elvetni. Vetésre kat. holdanként búzából legalább 100 kg. tisztított és csávázott, rozsból pedig 90 kg. tisztított vetőmagot kell felhasználni. Az őszi vetőszántási és vetési munkálatokat az őszi mélyszántás előtt kell teljesíteni. A tavasszal vet éraló kerülő szántóterületen a gazdálkodó köteles az őszi mélyszántást legkésőbb az 1949. évi december hó 15. napjáig elvégezni. Nem terjed ki az őszi mélyszántási kötelezettség azokra a fűtőhomok- és szikes területekre, amelyek felszántása alul a helyi Népi Bizottság javaslatára a Mezőgazdasági Igazgatóság felmentést ad a felmentés iránti kérelmet a Mezőgazdasági igazgatósághoz címzve a Népi Bizottsághoz kell f. évi szeptember hó 10-ig írásban benyújtani.

Minden ketes lófogattal, illetve ketes ökröfogattal legalább 20 kat hold területet kell felszántani. Alkinek csak egy igavonó állata van, a most megelőlt területnek felét köteles felszántani.

Az a gazdálkodó, aki mély szántási kötelezettségének vonóerő vagy felszántási tárgy hiányában nem tud éget tenni, köteles ezt a város polgármesterének legkésőbb az 1949. év október hó 1. napjáig írásban bejelenteni.

Továbbá köteles minden gazdálkodó az 1949. évben termelt kukorica és napraforgó termését legkésőbb október hó 30. napjáig letörni és betakarítani, a visszamaradt szirszereket pedig legkésőbb november hó 15-ig levágni és behordani, hogy az őszi mélyszántás akadálytalanul elvégezhető legyen.

Aki a rendelkezést nem teljesíti, kihágást követ el és 6 hónapig terjedő elzárással büntetendő. Polgármester.

Tetrsők Katalin és Héthy Sándor folyó hó 24-én, fél hat órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai ref. templomban (Mindenki külön értesítés helyett.)

Erdi Erzsébet és Toronyi Gábor jegyesek.

Arvai Tóth Erzsébet, Eger és Szalay József (üzölő) tőmester jegyesek.

A debreceni repülőmodellzők, vasárnap du. 2 órától berepítést és felvényeszerző napot tartanak a nyulási repülőteremen. Györfi Ferenc időmérőbiztos.

Vasárnap orgonazene a Nagy templomban fél 8 órakor. Francia orgonaműveket játszik Nyakas László Hegedű-orgona szonáját ad elő Szathmáry Endre és Csenky Imre.

A DSZMTE összes sakkozói ma, de 11 órakor a csapatversenyek megbeszélése végett jelennek meg a klubhelyiségben.

DHV hirdmény. Ertesztjük a klubközönséget, hogy 1949. szeptember 19-ől, hétfőől kezdve a Köztemetői járatok az alábbiak szerűt változnak. Csapó utcai végállomásra az utolsó kocsi indul a Köztemetőből az utolsó kocsi 18.40 órakor indul. Üzemeltető: — A jövő héten ismét loobüzemben leaz nyerségreszesedési jutalomosztás. Többmillió forint jutalomban részesülk azokat a dolgozókat, akik a munka termelékenységének emelése terén és az önkénteskedésükben a legjobb eredményeket érték el.

Típus menü 1949. szeptember 19—26-ig. Hétfő: Karalábéves, vadgallus lecsós rizzel — Ked: Burgonyaleves, zöldbabfőzelék, vegyes pórköltel. — Szerda: Fűtött paprika, burgonyával, sült tészta. — Csütörtök: Húsleves, tészta, fűthús tejesleves burgonya főzelék. — Péntek: Bableves, képosztá-kocka. — Szombat: Paradicsomleves, rizzel, borjúhús, zöldbab, — Vasárnap: Karilóleves, lecsós, fűtött burgonyával, gyümölcs.

A belügyminiszter feloldozta a Debreceni Jétkönyv Négyelet, a debreceni Szent László Kórt és a Debreceni Helyőrségi Tiszbehelytési Sportegyesületet.

A kitöltött toto szelvényeid legkésőbb pénteken küldd el, hogy szombaton a lottoigazgató által to- toszelvényhez beérkezzenek.

Ma hétkor „Tip-Top” táncelőzet meg vitása. Postások szakszer-vezetők (Margitban) hoy törté-veléleket kérők jelennek meg 19-én, hétfőn 4 órakor a Svajc- in ézei 56. sz. termében. Hírázó okmányait mindenki hozza magá- val.

Gyászrovat Szabó András héliparos sírh- avatása ma fél 4 órakor lesz a Köztemetőben, IX. tábla, 10. sz. 4. sír.

MEGJELENT A Párisi Divat
1949. évi őszi száma
120 DIVATMODELL
Minden modell szabás- mintája megrendelhető!

MEGJELENT AZ Így kössünk

LOVER, KARDIGÁN, MELLÉNY, PELLE- RIN, KENDŐ, SÁL, HARIS- NYA, FEHÉRNEMŰ, SAP- KA, KALAP, TÁSKA, KEZTYŰ STB.

Kaphatók kiadóhivatalunkban, az összes újságárusító helyeken és könyvtárszervezetekben.

KIADÓHIVATAL:
Bpest. Andrassy-ut 7 sz.
Telefon: 226-498. Csekksz. 936.510

HIRDETMEY
Lisztjegyek kiosztása
Az 1949. október hó 1-én érvénybe lépő új lisztjegyek kiosztása a jegy- fiókokban megkezdődött.

Közzé továbbá a Közlelmzési Köz- ponti Iroda, hogy a X. számú (Csapó- kert, Jánosí u. 99.) MDP helyiségben volt közzétároláshoz tartozó, valamint a volt IX. sz. közzétároláshoz (Nyulá) tartozó ellátatlan lakosság f. hó 19- től október hó 1-ig bezárólag igényel- hetik lisztjegyüket az ott felállított kirendeltségkén.

A lisztjegyek igénylése alkalmával a rendőrség bejelentőlap, gabonajár- (elősi eng.) bemutatása kötelező. Onkül a lisztjegyek ki nem adhatók. A kirendeltségek október hó 1-én meg- szűnnek ezen időponttól IX. közzet- iroda. Városháza magas földszint 14. számú szobájában a X. számú közzet- iroda a Gambrius átjáróba költözik.

Felhívjuk továbbá az OKJ kiren- deltséget, hogy lisztjegyüket a torlá- dás ellenér levezélnésmombacimmb- das ekerülése a megjelölt időpont- ban igényeljék, hogy az érvényesség kezdetének időpontjáig október hó 1-ig mindenki átvegye.

KÖZELLATÁSI HIRDETMEY
Felhívja a közellatási iroda a város azon lakosságát, akik korpa, ocsó, vagy 8-as takarmány lisztet igényel- nek, hogy annak átvétele és elszállí- tása végett f. hó 19-én, hétfőn 6- 20-án, kedden 8—16-ig a Tóthlász- ter (volt Degeténd-ter) 4. szám alatt jelentkezzenek a befizelési nyugtával.

SAKK

Azok a DSZMTE sakkozók akik a fényképet meg nem adták le, leg- később ma este adják át Mészáros a klubhelyiségben.

A D. Lokomotív sakkszakosztálya háziversenyt rendez. Felkerjük tag- jainkat, hogy nevezzenek a vezetőség- nél megelőlt adják le. A verseny erd- ménye alapján fog megtörténni a ka- tegorizálás. A verseny helye a MAV Manly, heteket kétszer 5—9 órai. Nevezési határidő szeptember 21. ne- vezési díj I. osztályban 6 Ft, II. osz- tályban 3 forint.

— Sakk hírek. A sakk alszövet- ség nyomatékosan felhívja az egyesületeket, hogy az új iga- zolványokhoz szükséges nyomtat- ványokat legkésőbb mai nap fo- lyamán Lakatos István alszö- vetségi kapitánynál feltétlenül vegyék át Csapó u. 6. szám alatt, és kitöltve (írógép) hétfő est- ig adják be ugyancsak a fenti helyen. A nyomtatványok ára személyenként 150 Ft, mely az átvételnél kifizetendő. Amelyik sakk egyesület a terminusokat nem tartja be, ki teszi magát annak a veszélynek, hogy az 1949-50 sakkévben nem verse- nyezhet és a sakk egyesület já- tekjogát az alszövetség felfüg- gesztli. Ugyancsak rendezendő hétfőn estig a f. évről elmaradt tagdíj és 1949-50 évi tagsági dí- jának negyedévi részlete is.

— Ha nem veszi toto szelvényét a klubhelyiségben.

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.
UJ telefonszáma: 41-14.
Sziveskedjék a telefonkönyvébe megfelelő helyre bejegyezni.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy

ö. Gyarmath József
Gyarmath Kamilla

realiskolai tanár özvegye
76 éves korában meghalt. Tem- etése 20-án, kedden délután fél 4 órakor lesz a Köztemető 2. B. termében, ref. káptalan- nál. Gyászolják: özvegy gyer- mek, menyeg, unokái, nász- kiterjedt rokonsága, jóismerő- sei. Gyászlap helyett le. La- kas: Doboz u. 8. a lépcső 9. szim. Közleg: tem. váll.

Mely fájdalommal tudatjuk,

ö. Mészáros Gézaé
Siko Anna

72 éves korában meghalt. Tem- etése 20-án, kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető 3-as termében, ref. káptalan- nál. Gyászolják: gyerme- kei Zoltán és Tibor családunk- nál Gyászlap helyett le. La- kas: Miklós u. 30. Közleg: tem. váll.

